

Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την παραπομπή υποθέσεων συγκεντρώσεως

(2005/C 56/02)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Σκοπός της παρούσας ανακοίνωσης είναι η γενική παρουσίαση του σκεπτικού στο οποίο βασίζεται το σύστημα παραπομπής των υποθέσεων που προβλέπεται από το άρθρο 4, παράγραφοι 4 και 5, το άρθρο 9 και το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου της 20ής Ιανουαρίου 2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («ο κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων») ⁽¹⁾ (στο εξής «ο κανονισμός συγκεντρώσεων»), περιλαμβανομένων των πρόσφατων αλλαγών που επήλθαν στο σύστημα, η παράθεση των νομικών προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούνται για να είναι δυνατή η παραπομπή, καθώς και η ανάλυση των παραγόντων που είναι δυνατόν να λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη της απόφασης για παραπομπή. Η ανακοίνωση περιέχει επίσης πρακτικές οδηγίες σχετικά με τον μηχανισμό λειτουργίας του συστήματος παραπομπής, ιδίως όσον αφορά τον μηχανισμό της προ της κοινοποίησης παραπομπής που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφοι 4 και 5 του κανονισμού συγκεντρώσεων. Οι οδηγίες που περιέχονται στην παρούσα ανακοίνωση ισχύουν, τηρουμένων των αναλογιών, και για τους κανόνες περί παραπομπής που προβλέπονται στη συμφωνία για τον ΕΟΧ ⁽²⁾.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2. Η κοινοτική δικαιοδοσία όσον αφορά τον έλεγχο των συγκεντρώσεων προσδιορίζεται με την εφαρμογή των κριτηρίων σχετικά με τον κύκλο εργασιών, που προβλέπονται στο άρθρο 1, παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού συγκεντρώσεων. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν έχουν συντρέχουσα δικαιοδοσία στην εξέταση συγκεντρώσεων. Αντίθετα, ο κανονισμός συγκεντρώσεων καθιερώνει σαφή διαχωρισμό αρμοδιοτήτων. Οι συγκεντρώσεις με «κοινοτική διάσταση», δηλαδή εκείνες που υπερβαίνουν τα όρια κύκλου εργασιών που προβλέπει το άρθρο 1 του κανονισμού συγκεντρώσεων, εμπίπτουν στην αποκλειστική δικαιοδοσία της Επιτροπής. Δυνάμει του άρθρου 21 του κανονισμού συγκεντρώσεων τα κράτη μέλη αποκλείεται να εφαρμόσουν στις εν λόγω συγκεντρώσεις το εθνικό δίκαιο ανταγωνισμού. Οι συγκεντρώσεις κάτω των ορίων παραμένουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, και η Επιτροπή δεν έχει καμία δικαιοδοσία ως προς αυτές δυνάμει του κανονισμού συγκεντρώσεων.
3. Ο προσδιορισμός της δικαιοδοσίας αποκλειστικά σύμφωνα με σαφή κριτήρια που βασίζονται στον κύκλο εργασιών παρέχει ασφάλεια δικαίου στις συγχωνευόμενες εταιρείες. Ενώ τα χρηματοοικονομικά κριτήρια είναι κατά κανόνα αποτελεσματικά για την κατηγορία των πράξεων για τις οποίες η πλέον κατάλληλη αρμοδία αρχή είναι η Επιτροπή, ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 συμπλήρωνε αυτό το «εξοκείαρο» σύστημα κατανομής της δικαιοδοσίας, με τη δυνατότητα ανακατανομής ορισμένων υποθέσεων από την Επιτροπή προς τα κράτη μέλη και αντιστρόφως, κατόπιν αιτήσεως και υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνταν ορισμένα κριτήρια.
4. Όταν θεσπίστηκε για πρώτη φορά ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ.4064/89, το Συμβούλιο και η Επιτροπή είχαν προβλέψει ότι θα υπήρχαν παραπομπές υποθέσεων μόνο σε «εξαιρετικές περιπτώσεις» και εφόσον «τα συμφέροντα ανταγωνισμού του οικείου κράτους μέλους δεν μπορούν να τύχουν ικανοποιητικής προστασίας με άλλο τρόπο» ⁽³⁾. Ωστόσο, από τη θέσπιση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 σημειώθηκαν ορισμένες εξελίξεις. Πρώτον, σχεδόν σε όλα τα κράτη μέλη έχουν θεσπιστεί κανόνες για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων. Δεύτερον, η Επιτροπή έχει ασκήσει τη διακριτική της ευχέρεια για παραπομπή ορισμένων υποθέσεων στα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 9, σε περιπτώσεις που έκρινε ότι το οικείο κράτος μέλος ήταν σε

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1. Ο εν λόγω κανονισμός αποτελεί αναδιατύπωση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 1. Διορθωτικό στην ΕΕ L 257 της 21.9.1990, σ. 13).

⁽²⁾ Βλ. απόφαση αριθ. 78/2004 της 8ης Ιουνίου 2004 της Μικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, (ΕΕ L 219 της 8.6.2004, σ. 13).

⁽³⁾ Βλ. σημειώσεις στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου [«Έλεγχος συγκεντρώσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Βρυξέλλες — Λουξεμβούργο, 1998, σ. 54]. Βλ. επίσης υπόθεση T-119/02 *Philips κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2003, σ. II-1433 (υπόθεση M.2621 *SEB/Moulinex*), σκέψη 354.

καλύτερη θέση από την ίδια για να διεξαγάγει τις σχετικές έρευνες ⁽⁴⁾. Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις ⁽⁵⁾, κάποια κράτη μέλη αποφάσισαν να προβούν σε από κοινού παραπομπή μιας υπόθεσης σύμφωνα με το άρθρο 22, εφόσον θεώρησαν ότι η Επιτροπή ήταν η αρχή που βρισκόταν σε καλύτερη θέση να διεξαγάγει την έρευνα ⁽⁶⁾. Τρίτον, σημειώθηκε αύξηση του αριθμού των πράξεων που δεν φθάνουν τα όρια που τίθενται στο άρθρο 1 του κανονισμού συγκεντρώσεων και πρέπει να υποβληθούν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, μια τάση που είναι πιθανόν να συνεχιστεί με την αύξηση του αριθμού των κρατών μελών. Πολλές από τις πράξεις αυτές επηρεάζουν τον ανταγωνισμό και πέρα από την επικράτεια συγκεκριμένου κράτους μέλους ⁽⁷⁾.

5. Σκοπός των αλλαγών στο σύστημα παραπομπής του κανονισμού συγκεντρώσεων ήταν να διευκολυνθεί η ανακατανομή των υποθέσεων μεταξύ Επιτροπής και κρατών μελών, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, ούτως ώστε κατ' αρχήν κάθε υπόθεση να εξετάζεται από την αρχή ή τις αρχές που είναι οι πλέον κατάλληλες για τη διερεύνησή. Ταυτόχρονα, σκοπός των αλλαγών ήταν να διατηρηθούν τα βασικά χαρακτηριστικά του κοινοτικού συστήματος ελέγχου των συγκεντρώσεων που καθιερώθηκε το 1989, και ιδίως η πρόβλεψη ενιαίου ελέγχου (one stop shop) των συγκεντρώσεων με διασυνοριακές επιπτώσεις καθώς και μιας εναλλακτικής λύσης για την πολλαπλή κοινοποίηση υποθέσεων συγκέντρωσης προς έλεγχο εντός της Κοινότητας ⁽⁸⁾. Οι εν λόγω πολλαπλές κοινοποιήσεις συχνά συνεπάγονται σημαντικό κόστος για τις αρχές ανταγωνισμού καθώς και για τις επιχειρήσεις.

6. Το σύστημα ανακατανομής των υποθέσεων προβλέπει τώρα ότι η παραπομπή μιας υπόθεσης μπορεί να διενεργηθεί πριν από την επίσημη καταχώρηση σε οποιαδήποτε αρμόδια αρχή της Κοινότητας, δίνοντας έτσι στις συγχωνεύόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να εξακριβώνουν όσο το δυνατόν νωρίτερα σε ποια δικαιοδοσία θα υπαχθεί εντέλει προς εξέταση η υπόθεσή τους. Οι εν λόγω παραπομπές προ της κοινοποίησης έχουν το πλεονέκτημα ότι περιορίζουν το πρόσθετο κόστος, ιδίως λόγω των χρονικών καθυστερήσεων, που συνδέεται με τις παραπομπές μετά την υποβολή της υπόθεσης.

7. Η αναθεώρηση του συστήματος παραπομπών στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 139/2004 βασίστηκε στην επιθυμία να λειτουργεί σαν δικαιοδοτικός μηχανισμός ευέλικτος ⁽⁹⁾, ο οποίος όμως εξασφαλίζει ταυτόχρονα αποτελεσματική προστασία του ανταγωνισμού και περιορίζει όσο είναι δυνατόν την καταστρατήγηση των κανόνων δικαιοδοσίας (forum shopping). Ωστόσο, ενόψει ιδίως της σημασίας της ασφάλειας δικαίου, πρέπει να τονιστεί ότι οι παραπομπές εξακολουθούν να αποτελούν παρέκκλιση από τους γενικούς κανόνες σύμφωνα με τους οποίους η δικαιοδοσία βασίζεται σε αντικειμενικά καθοριζόμενα όρια κύκλου εργασιών. Εξάλλου, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διατηρούν σημαντική διακριτική ευχέρεια ως προς την παραπομπή υποθέσεων που εμπίπτουν στην «αρχική» δικαιοδοσία τους ή ως προς την αποδοχή της εξέτασης υποθέσεων που δεν εμπίπτουν στην «αρχική» δικαιοδοσία τους, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφοι 4 και 5, το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α) και το άρθρο 22 ⁽¹⁰⁾. Από αυτή την άποψη, η παρούσα ανακοίνωση αποσκοπεί απλώς στην παροχή γενικών κατευθύνσεων σχετικά με το κατά πόσον ορισμένες υποθέσεις ή κατηγορίες υποθέσεων είναι κατάλληλες για παραπομπή.

⁽⁴⁾ Είναι γεγονός ότι ορισμένες συγκεντρώσεις με κοινοτική διάσταση επηρεάζουν τον ανταγωνισμό σε εθνικές ή μικρότερες από εθνικές αγορές σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη.

⁽⁵⁾ M.2698 Promatech/Sulzer M.2738 GE/Unison· M.3136 GE/AGFA.

⁽⁶⁾ Με το ίδιο σκεπτικό, οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών, στο πλαίσιο της Ένωσης των Ευρωπαϊκών Αρχών Ανταγωνισμού, εξέδωσαν μια σύσταση με σκοπό την παροχή οδηγιών όσον αφορά τις αρχές με βάση τις οποίες θα πρέπει να εξετάζουν οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού τις υποθέσεις που είναι κατάλληλες για από κοινού παραπομπή βάσει του άρθρου 22 του κανονισμού συγκεντρώσεων — αρχές για την εφαρμογή του άρθρου 22 του κανονισμού συγκεντρώσεων ΕΚ από τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού στο πλαίσιο του Δικτύου ΕΔΑ.

⁽⁷⁾ Παρόλο που η θέσπιση, το 1997, του άρθρου 1 παράγραφος 3 είχε σαν αποτέλεσμα οι εν λόγω υποθέσεις να υπαχθούν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού συγκεντρώσεων, πολλές παραμένουν εκτός αυτού. Βλ. παραγρ. 21 επόμε. της Λευκής Βίβλου της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 2001 [COM (2001) 745 τελικό].

⁽⁸⁾ Βλ. σημεία 11, 12 και 14 της αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού συγκεντρώσεων.

⁽⁹⁾ Βλ. σημείο 11 της αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού συγκεντρώσεων.

⁽¹⁰⁾ Βλ. όμως ανωτέρω υποσημείωση 14. Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5, η Επιτροπή δεν έχει διακριτική ευχέρεια να δεχθεί ή όχι μια υπόθεση που δεν εμπίπτει στην αρχική της δικαιοδοσία.

II. ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Κατευθυντήριες αρχές

8. Το σύστημα ελέγχου των συγκεντρώσεων που καθιερώνει ο κανονισμός συγκεντρώσεων, καθώς και ο μηχανισμός ανακατανομής των υποθέσεων μεταξύ Επιτροπής και κρατών μελών, συνάδουν με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στη συνθήκη ΕΚ ⁽¹⁾. Επομένως, οι αποφάσεις για την παραπομπή υποθέσεων πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλες τις πτυχές της εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας στο πλαίσιο αυτό, και ιδίως ποια είναι η πλέον κατάλληλη για τη διεξαγωγή της έρευνας αρχή, τα οφέλη που ενέχει το σύστημα του ενιαίου ελέγχου και τη σημασία της ύπαρξης ασφάλειας δικαίου όσον αφορά τη δικαιοδοσία ⁽²⁾. Οι παράγοντες αυτοί είναι αλληλένδετοι και η βαρύτητα που δίνεται σε κάθε έναν από αυτούς εξαρτάται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης υπόθεσης. Πάνω από όλα, κατά την άσκηση ή μη της διακριτικής τους ευχέρειας για παραπομπή μιας υπόθεσης ή αποδοχή της παραπομπής της, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν υπόψη την ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας του ανταγωνισμού σε όλες τις επηρεαζόμενες από την πράξη αγορές ⁽³⁾.

Η πλέον κατάλληλη αρχή

9. Καταρχήν, η ανακατανομή δικαιοδοσίας πρέπει να γίνεται προς άλλη αρχή ανταγωνισμού, μόνον εφόσον υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες η τελευταία είναι η πλέον κατάλληλη για την εξέταση μιας συγκέντρωσης, λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά της υπόθεσης καθώς και τα μέσα και την εμπειρία που έχει η εν λόγω αρχή. Ιδιαίτερα θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο πιθανός τόπος όπου θα επέλθουν τυχόν επιπτώσεις στον ανταγωνισμό από τη συγκέντρωση. Πρέπει, επίσης, να λαμβάνονται υπόψη οι επιπλοκές τις οποίες συνεπάγεται από άποψη διοικητικού φόρτου κάθε σχεδιαζόμενη παραπομπή ⁽⁴⁾.
10. Το ζήτημα της ανακατανομής δικαιοδοσίας ενδέχεται να είναι πιο επιτακτικό, εάν κρίνεται ότι η συγκεκριμένη πράξη μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και ότι χρειάζεται επομένως προσεκτική εξέταση.

Σύστημα ενιαίου ελέγχου

11. Στις αποφάσεις παραπομπής υποθέσεων θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη τα οφέλη του ενιαίου ελέγχου, που αποτελεί τον πυρήνα του κανονισμού συγκεντρώσεων ⁽⁵⁾. Η πρόβλεψη ενιαίου ελέγχου είναι επωφελής τόσο για τις αρχές ανταγωνισμού όσο και για τις επιχειρήσεις. Ο χειρισμός μιας υπόθεσης συγκέντρωσης από μία μόνο αρχή ανταγωνισμού κατά κανόνα αυξάνει τη διοικητική αποτελεσματικότητα, δεδομένου ότι αποφεύγονται οι διπλές ενέργειες και ο κατακερματισμός των μέτρων για την εφαρμογή των σχετικών κανόνων, καθώς και το ενδεχόμενο ασυνάρτητης αντιμετώπισης (όσον αφορά την έρευνα, την αξιολόγηση και τα πιθανά επανορθωτικά μέσα) από περισσότερες της μιας αρχές. Επίσης, κατά κανόνα, έχει πλεονεκτήματα για τις επιχειρήσεις, ιδίως τις συγχωνευόμενες, καθώς μειώνεται το κόστος και οι επιβαρύνσεις που προκύπτουν από τις πολλαπλές κοινοποιήσεις και εξαλείφεται ο κίνδυνος αλληλοσυγκρουόμενων αποφάσεων που προκύπτουν από την ταυτόχρονη εκτίμηση της ίδιας πράξης από διάφορες αρχές ανταγωνισμού υπό διαφορετικά νομικά καθεστώτα.

⁽¹⁾ Βλ. άρθρο 5 της συνθήκης ΕΚ.

⁽²⁾ Βλ. σημεία 11 και 14 της αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού συγκεντρώσεων.

⁽³⁾ Βλ. άρθρο 9 παράγραφος 8 του κανονισμού συγκεντρώσεων· βλ. επίσης υπόθεση *Philips* κατά *Επιτροπής* (σκέψη 343), όπου το Πρωτοδικείο έκρινε ότι «... μολονότι το άρθρο 9, παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 παρέχει στην Επιτροπή ευρεία εξουσία εκτίμησης προκειμένου να αποφασίσει αν θα παραπέμψει την εξέταση μιας συγκεντρώσεως στις εθνικές αρχές, εντούτοις η Επιτροπή δεν μπορεί να αποφασίσει την παραπομπή, αν, κατά το χρόνο της εξέτασής της εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους αιτήσεως για παραπομπή της υποθέσεως, προκύψει, βάσει ενός συνόλου σαφών και πειστικών ενδείξεων, ότι η παραπομπή αυτή δεν μπορεί να διατηρηθεί ή να αποκαταστήσει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό εντός των σχετικών αγορών». Βλ. επίσης T-346/02 και T-347/02, *Cableuropa SA* κατά *Επιτροπής*, απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003 –δεν δημοσιεύτηκε ακόμα στη Συλλογή, (σκέψη 215). Ένα από τα κρίσιμα στοιχεία που λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή στο πλαίσιο της εκτίμησής της είναι το αν το οικείο κράτος μέλος: i) διαθέτει ειδική νομοθεσία για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων όσον αφορά τον ανταγωνισμό και εξειδικευμένα όργανα για την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής υπό τον έλεγχο των εθνικών δικαστηρίων, ii) έχει επισημάνει με ακρίβεια τα προβλήματα ανταγωνισμού που δημιουργεί η συγκέντρωση στις σχετικές αγορές του εν λόγω κράτους μέλους (βλ. σκέψεις 346-347 της προαναφερθείσας απόφασης *Philips* κατά *Επιτροπής*).

⁽⁴⁾ Μπορεί να εξετάζεται το σχετικό κόστος, η χρονική καθυστέρηση, η νομική αβεβαιότητα και ο κίνδυνος αλληλοσυγκρουόμενων εκτιμήσεων που ενδέχεται να προκύψει από το γεγονός ότι η έρευνα ή μέρος της έρευνας διεξάγεται από περισσότερες της μιας αρχές.

⁽⁵⁾ Βλ. σημείο 11 της αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού συγκεντρώσεων.

12. Με την παραπομπή, επομένως, θα αποφεύγεται, όπου είναι δυνατόν, ο κατακερματισμός των υποθέσεων ⁽¹⁶⁾, εκτός εάν κρίνεται ότι ο ανταγωνισμός σε όλες τις αγορές που επηρεάζονται από την πράξη θα διασφαλιζόταν αποτελεσματικότερα από περισσότερες της μιας αρχές. Ως εκ τούτου, ενώ βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 4 και του άρθρου 9 υπάρχει δυνατότητα μερικής παραπομπής, θα ήταν κατά κανόνα σκόπιμο μια υπόθεση να εξετάζεται στο σύνολό της (ή τουλάχιστον ως προς όλα τα συνδεδεμένα μέρη της) από μία και μόνο αρχή ⁽¹⁷⁾.

Ασφάλεια δικαίου

13. Πρέπει επίσης να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η σημασία της ασφάλειας δικαίου όσον αφορά τη δικαιοδοσία σε συγκεκριμένη συγκέντρωση, από την άποψη όλων των ενδιαφερομένων ⁽¹⁸⁾. Ως εκ τούτου, η παραπομπή πρέπει να γίνεται κατά κανόνα μόνο εάν υπάρχει επιτακτικός λόγος για μεταβολή της «αρχικής δικαιοδοσίας» στη συγκεκριμένη υπόθεση, ιδίως κατά το μετά την κοινοποίηση στάδιο. Επίσης, εάν η παραπομπή έγινε πριν από την κοινοποίηση, πρέπει να αποφεύγεται όσο το δυνατόν περισσότερο η παραπομπή της ίδιας υπόθεσης μετά την κοινοποίηση ⁽¹⁹⁾.
14. Η σημασία της ασφάλειας δικαίου πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη όσον αφορά τα νομικά κριτήρια της παραπομπής, και ιδίως —δεδομένων των σύντομων προθεσμιών— κατά το προ της κοινοποίησης στάδιο. Συνεπώς, οι προ της κοινοποίησης παραπομπές πρέπει καταρχήν να περιορίζονται στις υποθέσεις εκείνες όπου μπορεί να διαπιστωθεί ευθύς εξαρχής η έκταση της γεωγραφικής αγοράς ή και η ύπαρξη πιθανών ανταγωνιστικών επιπτώσεων, ώστε να μπορεί να ληφθεί αμέσως απόφαση για τις σχετικές αιτήσεις.

Παραπομπή υποθέσεων, νομικές προϋποθέσεις και λοιποί παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

Παραπομπές προς της κοινοποίησης

15. Το σύστημα παραπομπής προ της κοινοποίησης ενεργοποιείται με την υποβολή αιτιολογημένης αίτησης από τα μέρη που συμμετέχουν στη συγκέντρωση. Όταν σχεδιάζουν την υποβολή της εν λόγω αίτησης, τα μέρη της συγκέντρωσης πρέπει, να εξακριβώνουν, πρώτον, αν πληρούνται οι σχετικές νομικές προϋποθέσεις που προβλέπει ο κανονισμός συγκεντρώσεων και, δεύτερον, κατά πόσον η προ της κοινοποίησης παραπομπή συνάδει με τις προαναφερθείσες κατευθυντήριες γραμμές.

Παραπομπή υποθέσεων από την Επιτροπή προς τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 4

Νομικές προϋποθέσεις

16. Για να γίνει παραπομπή από την Επιτροπή προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 4, πρέπει να πληρούνται δύο νομικές προϋποθέσεις:
- πρέπει να υπάρχουν ενδείξεις ότι η συγκέντρωση μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό σε μια ή περισσότερες αγορές, και
 - η εν λόγω αγορά ή αγορές πρέπει να βρίσκονται σε κράτος μέλος και να παρουσιάζουν όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακριτής αγοράς.

⁽¹⁶⁾ Το Πρωτοδικείο έκρινε, παρεμπιπτόντως, στην υπόθεση *Philips κατά Επιτροπής* ότι «η διάσπαση» των υποθέσεων, η οποία μπορεί να προκύψει από την εφαρμογή του άρθρου 9, «δεν είναι βεβαίως επιθυμητή», λαμβανομένης υπόψη της αρχής «του ενιαίου ελέγχου» επί της οποίας στηρίζεται ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89. Επιπλέον, το Πρωτοδικείο, ενώ αναγνωρίζει ότι ο κίνδυνος «αντιφατικότητας», ακόμη και «ασυμβίβαστου» των αποφάσεων της Επιτροπής και των κρατών μελών είναι συνυφασμένος με τον μηχανισμό παραπομπής που καθιερώνει το άρθρο 9, κατέστησε σαφές ότι, κατά την άποψη, αυτό δεν είναι επιθυμητό (βλ. σκέψεις 350 και 380).

⁽¹⁷⁾ Αυτό συνάδει και με την απόφαση της Επιτροπής στις υποθέσεις M.2389 *Shell/DEA* και M.2533 *BP/E.ON* να παραπέμψει στη Γερμανία όλες τις αγορές των επόμενων σταδίων για τα πετρελαιοειδή προϊόντα. Η Επιτροπή κράτησε προς εξέταση τα μέρη των υποθέσεων που αφορούσαν τις αγορές των προηγούμενων σταδίων. Επίσης στην υπόθεση M.2706 *P Princess/Carnival*, η Επιτροπή άσκησε τη διακριτική της ευχέρεια και δεν παρέπεμψε ένα μέρος της υπόθεσης στο Ηνωμένο Βασίλειο, επειδή επιθυμούσε να αποφύγει τη διάσπαση της υπόθεσης (βλ. ανακοινωθέν τύπου της Επιτροπής 11.4.2002, IP/02/552).

⁽¹⁸⁾ Βλ. σημείο 11 της αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού συγκεντρώσεων.

⁽¹⁹⁾ Βλ. σημείο 14 της αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού συγκεντρώσεων. Προϋπόθεση βεβαίως γι' αυτό είναι τα μέρη να προβούν σε πλήρη και έντιμη γνωστοποίηση όλων των σχετικών πραγματικών στοιχείων κατά την αίτησή τους για παραπομπή προ της κοινοποίησης.

17. Όσον αφορά το πρώτο κριτήριο, οι αιτούντες πρέπει κατ' ουσίαν να αποδείξουν ότι η πράξη ενδέχεται να έχει δυνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό σε μια διακριτή αγορά κράτους μέλους, οι οποίες μπορεί να αποδειχθούν σημαντικές και επομένως χρήζουν προσεκτικής εξέτασης. Οι εν λόγω ενδείξεις μπορεί να έχουν προκαταρκτικό μόνο χαρακτήρα και δεν προδικάζουν το αποτέλεσμα της έρευνας. Παρόλο που δεν απαιτείται από τα μέρη να αποδεικνύουν ότι τα αποτελέσματα στον ανταγωνισμό ενδέχεται να είναι δυσμενή⁽²⁰⁾, πρέπει να αναφέρουν τις ενδείξεις που υποδηλώνουν κατά κανόνα την ύπαρξη ορισμένων ανταγωνιστικών επιπτώσεων από την πράξη⁽²¹⁾.
18. Όσον αφορά το δεύτερο κριτήριο, τα αιτούντα μέρη πρέπει να αποδεικνύουν ότι η γεωγραφική αγορά ή αγορές, στις οποίες επηρεάζεται ο ανταγωνισμός από την πράξη κατά τον προαναφερόμενο (παράγραφος 17) τρόπο, είναι εθνικές ή μικρότερης κλίμακας από τις εθνικές⁽²²⁾.

Άλλοι παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

19. Εκτός από τον έλεγχο των νομικών προϋποθέσεων, προκειμένου να εξασφαλιστεί όσο είναι δυνατόν η θετική έκβαση της αίτησης παραπομπής, τα συγχωνευόμενα μέρη που σχεδιάζουν την υποβολή σχετικής αίτησης πρέπει να εξετάζουν επίσης αν είναι πιθανό να θεωρηθεί σκόπιμη η παραπομπή της υπόθεσης. Αυτό προϋποθέτει εξέταση της εφαρμογής των κατευθυντήριων αρχών που προαναφέρθηκαν (παράγραφοι 8 έως 14) και ιδίως κατά πόσον η αρχή ή οι αρχές ανταγωνισμού στις οποίες σχεδιάζουν να ζητήσουν την παραπομπή της υπόθεσης είναι οι πλέον κατάλληλες για να χειριστούν την υπόθεση. Για τον σκοπό αυτό πρέπει να εξακριβώνεται, κατά σειρά, ο πιθανός τόπος όπου θα έχει ανταγωνιστικές επιπτώσεις η πράξη, και πόσο κατάλληλη για να διερευνήσει την πράξη θα είναι η Εθνική Αρχή Ανταγωνισμού (ΕΑΑ).
20. Οι συγκεντρώσεις με κοινοτική διάσταση που ενδέχεται να επηρεάσουν τον ανταγωνισμό σε εθνικές αγορές ή μικρότερης κλίμακας από εθνικές, και οι συνέπειες των οποίων είναι πιθανόν να περιοριστούν ή να έχουν τις κύριες οικονομικές επιπτώσεις τους σε ένα και μόνο κράτος μέλος⁽²³⁾, προσφέρονται περισσότερο για παραπομπή προς το εν λόγω κράτος μέλος. Αυτό ισχύει ιδίως για υποθέσεις που οι επιπτώσεις θα επέλθουν σε μια διακριτή αγορά που δεν αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς. Εφόσον η παραπομπή γίνεται σε ένα μόνο κράτος μέλος, διατηρείται επίσης το πλεονέκτημα του ενιαίου ελέγχου.
21. Τα κατά πόσον θα μπορούσε να αποτελεί ενδεδειγμένη περίπτωση για παραπομπή μια συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση, η οποία, παρά τις δυνητικά σημαντικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό σε μια εθνικής κλίμακας αγορά, ενδέχεται να έχει σημαντικά διασυνοριακά αποτελέσματα (π.χ. επειδή τα αποτελέσματα της συγκέντρωσης σε μια γεωγραφική αγορά μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις γεωγραφικές αγορές άλλων κρατών μελών ή επειδή μπορεί να οδηγήσει δυνητικά σε αποκλεισμό από την αγορά και κατά συνέπεια σε

⁽²⁰⁾ Βλ. σημείο 16 της αιτιολογικής σκέψης, που αναφέρει ότι «δεν θα πρέπει ... να απαιτείται από τις εν λόγω επιχειρήσεις να αποδεικνύουν ότι οι επιπτώσεις της συγκέντρωσης θα είναι επιζήμιες για τον ανταγωνισμό».

⁽²¹⁾ Η ύπαρξη των «επηρεαζόμενων αγορών», κατά την έννοια του εντύπου RS, θα πρέπει να θεωρείται ότι αρκεί προκειμένου να πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 4. Ωστόσο, τα μέρη μπορούν να αναφέρουν τυχόν παράγοντες που μπορεί να είναι κρίσιμοι για την ανάλυση της υπόθεσης από πλευράς ανταγωνισμού (αλληλεπικάλυψη αγορών, κάθιστη ολοκλήρωση, κ.λπ.).

⁽²²⁾ Για τον σκοπό αυτό, τα αιτούντα μέρη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους παράγοντες εκείνους που υποδηλώνουν συνήθως ότι οι αγορές είναι εθνικές ή μικρότερες, όπως κατά κύριο λόγο τα χαρακτηριστικά του προϊόντος (π.χ. χαμηλή αξία του προϊόντος σε αντίθεση με το σημαντικό κόστος μεταφοράς), τα ειδικά χαρακτηριστικά της ζήτησης (π.χ. ο εφοδιασμός των τελικών καταναλωτών γίνεται κοντά στο κέντρο δραστηριοτήτων τους) και της προσφοράς, οι σημαντικές διακυμάνσεις των τιμών και των μεριδίων αγοράς από τη μία χώρα στην άλλη, οι εθνικές συνήθειες των καταναλωτών, τα διαφορετικά ρυθμιστικά πλαίσια, η φορολογία ή άλλες νομοθετικές ρυθμίσεις. Περισσότερες επεξηγήσεις δίνονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού (ΕΕ C 372 της 9.12.1997, σ. 5).

⁽²³⁾ Βλ. για παράδειγμα την εκ μέρους της Επιτροπής παραπομπή ορισμένων διακριτών αγορών αποθήκευσης πετρελαίου για να αξιολογηθούν από τις γαλλικές αρχές στις υποθέσεις M.1021 *Compagnie Nationale de Navigation-SOGELF*, M.1464 *Total/Petrofina*, και υπόθεση M.1628 *Totalfina/Elf Aquitaine*, υπόθεση M.1030 *Lafarge/Redland*, υπόθεση M.1220 *Alliance Unichem/Unifarma*, υπόθεση M.2760 *Nehlsen/Rethmann/SWB/Bremerhavener Energiewirtschaft*, και υπόθεση M.2154 *C3D/Rhone/Go-ahead*· υπόθεση M.2845 *Sogecable/Canal Satellite Digital/Vias Digital*.

κατακερματισμό της κοινής αγοράς ⁽²⁴⁾), εξαρτάται από τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης. Δεδομένου ότι τόσο η Επιτροπή όσο και τα κράτη μέλη μπορεί να διαθέτουν εξίσου καλά μέσα ή να είναι εξίσου καλά σε θέση να επιληφθούν αυτών των υποθέσεων, πρέπει να διατηρείται σημαντική διακριτική ευχέρεια κατά τη λήψη της απόφασης για παραπομπή ή μη των εν λόγω υποθέσεων.

22. Το κατά πόσον οι συγκεντρώσεις κοινοτικών διαστάσεων που επηρεάζουν δυνητικά τον ανταγωνισμό σε διάφορες εθνικές ή μικρότερες από τις εθνικές αγορές σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη μπορεί να αποτελέσουν υποψήφιες υποθέσεις κατάλληλες για παραπομπή στα κράτη μέλη, εξαρτάται από παράγοντες ειδικούς σε κάθε συγκεκριμένη υπόθεση, όπως ο αριθμός των εθνικών αγορών που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά, η προοπτική επίλυσης ενδεχόμενων προβλημάτων με διορθωτικά μέτρα ανάλογα και μη αντιφατικά, καθώς και οι έρευνες που απαιτεί κάθε υπόθεση. Εφόσον η υπόθεση μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα ανταγωνισμού σε διάφορα κράτη μέλη και απαιτεί συντονισμένες έρευνες και επανορθωτικά μέτρα, αυτό μπορεί να συνηγορήσει υπέρ της διατήρησης της εν λόγω υπόθεσης στο σύνολό της, στη δικαιοδοσία της Επιτροπής ⁽²⁵⁾. Αφετέρου, εφόσον η υπόθεση δημιουργεί προβλήματα ανταγωνισμού τα οποία, παρόλο που εμπλέκονται εθνικές αγορές σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, δεν φαίνεται να απαιτούν συντονισμένη έρευνα ή και λήψη επανορθωτικών μέτρων, μπορεί να κριθεί σκόπιμη η παραπομπή της. Σε περιορισμένο αριθμό υποθέσεων ⁽²⁶⁾, η Επιτροπή έκρινε μάλιστα σκόπιμο να παραπέμψει μια συκέντρωση σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, λόγω των σημαντικά διαφορετικών όρων ανταγωνισμού που χαρακτήριζαν τις επηρεαζόμενες αγορές στα οικεία κράτη μέλη. Παρόλο που η διάσπαση της εξέτασης μιας υπόθεσης στερεί τα συγχωνευόμενα μέρη από τα οφέλη του ενιαίου ελέγχου στις εν λόγω περιπτώσεις, το κριτήριο αυτό είναι λιγότερο σημαντικό στο προ της κοινοποίησης στάδιο, δεδομένου ότι η παραπομπή ενεργοποιείται με αίτηση που υποβάλλουν εκούσια τα συγχωνευόμενα μέρη.

23. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη, όσο είναι δυνατόν, το κατά πόσον οι ΕΑΑ στις οποίες σχεδιάζεται να παραπεμφθεί η υπόθεση, διαθέτουν ειδική εμπειρία σχετικά με τις τοπικές αγορές ⁽²⁷⁾ ή εξετάζει ή πρόκειται να εξετάσει μια άλλη πράξη στον σχετικό κλάδο ⁽²⁸⁾.

⁽²⁴⁾ Βλ. υπόθεση M.580 *ABB/Daimler Benz*, όπου η Επιτροπή δεν δέχθηκε την αίτηση της Γερμανίας για παραπομπή μιας υπόθεσης βάσει του άρθρου 9 δεδομένου ότι, ενώ τα προβλήματα ανταγωνισμού περιορίζονται στις γερμανικές αγορές, η πράξη (από την οποία θα προέκυπτε ο μεγαλύτερος προμηθευτής εξοπλισμού σιδηροδρόμων στον κόσμο) θα είχε σημαντικές επιπτώσεις σε όλη την Ευρώπη. Βλ. επίσης υπόθεση M.2434 *Hidroelectrica del Cantabrico/EnBW/Grupo Vilar Mir*, όπου παρά την αίτηση της Ισπανίας να της παραπεμφθεί η υπόθεση βάσει του άρθρου 9, η Επιτροπή συνέχισε την έρευνα και εξέδωσε απόφαση βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2.

⁽²⁵⁾ Βλ. για παράδειγμα την υπόθεση M.1383 *Exxon/Mobil*, όπου η Επιτροπή, παρά την αίτηση του Ηνωμένου Βασιλείου να του παραπέμψει μέρος μιας υπόθεσης συκέντρωσης που αφορούσε την αγορά λιανικής πώλησης καυσίμων στη βορειοδυτική Σκωτία, συνέχισε την έρευνα, δεδομένου ότι για να αντιμετωπιστούν όλα τα προβλήματα στον συγκεκριμένο κλάδο, χρειαζόταν μια ενιαία και συνεκτική δέσμη μέτρων. Βλ. επίσης υπόθεση M.2706 *P Princess/Carnival*, όπου, παρά το γεγονός ότι οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου εξέταζαν την ανταγωνιστική προσφορά της Royal Caribbean, η Επιτροπή δεν δέχθηκε την αίτηση μερικής παραπομπής της υπόθεσης, ώστε να αποφευχθεί η διάσπαση της υπόθεσης και να εξασφαλιστεί ενιαία έρευνα των διαφόρων εθνικών αγορών που επηρεάζονταν από την πράξη.

⁽²⁶⁾ Βλ. υπόθεση M. 2898, *Le Roy Merlin/Brico*, M.1030, *Redland/Lafarge*, M. 1684, *Carrefour/Promodes*.

⁽²⁷⁾ Στην υπόθεση M.330 *MacCormick/CPC/Rabobank/Ostmann*, η Επιτροπή παρέπεμψε μια υπόθεση στη Γερμανία, δεδομένου ότι ήταν καλύτερα σε θέση να διερευνήσει τις συνθήκες που επικρατούν επιτόπου σε 85.000 σημεία πώλησης στη Γερμανία· η υπόθεση M.1060 *Vendex/KBB* παραπέμφθηκε στις Κάτω Χώρες, επειδή ήταν καλύτερα σε θέση να αξιολογήσουν τις προτιμήσεις και τις συνήθειες των τοπικών καταναλωτών· βλ. επίσης υπόθεση M.1555 *Heineken/Cruzcampo*, υπόθεση M.2621 *SEB/Moulinex* (όπου οι προτιμήσεις των καταναλωτών και οι εμπορικές πρακτικές είχαν τα ειδικά χαρακτηριστικά της γαλλικής αγοράς)· υπόθεση M.2639 *Compass/Restorama/Rail Gourmet/Gourmet* και υπόθεση M.2662 *Danish-Crown/Steff-Houlberg*.

⁽²⁸⁾ Στην υπόθεση M.716 *Gehe/Lloyds Chemists*, για παράδειγμα, η Επιτροπή παρέπεμψε μια υπόθεση, επειδή η Lloyds αποτελούσε αντικείμενο και μιας άλλης προσφοράς, εκτός του πεδίου εφαρμογής του ΚΣΕΚ, αλλά που εξέταζαν οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου· χάρη στην παραπομπή και οι δύο προσφορές εξετάστηκαν από την ίδια αρχή· στην υπόθεση M.1001/M.1019 *Preussag/Hapag-Lloyd/TUI*, παραπέμφθηκαν στη Γερμανία δύο πράξεις οι οποίες μαζί με μια τρίτη που κοινοποιήθηκε στη Γερμανία, παρουσίαζαν προβλήματα ανταγωνισμού. Χάρη στην παραπομπή και οι τρεις πράξεις εξετάστηκαν κατά τον ίδιο τρόπο· στην υπόθεση M.2044 *Interbrew/Bass*, η Επιτροπή παρέπεμψε την υπόθεση στις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, δεδομένου ότι εξέταζαν ταυτόχρονα την εξαγορά από την Interbrew μιας άλλης ζυθοποιίας, της Whitbread, και λόγω της εμπειρίας τους από πρόσφατες έρευνες στις ίδιες αγορές· επίσης βλ. υποθέσεις M.2760 *Nehlsen/Rethmann/SWB/Bremerhavener Energiewirtschaft*, M.2234 *Metsalitto Osuuskunta/Vapo Oy/JV*, M.2495 *Haniel/Fels*, M.2881 *Koninklijke BAM NBM/HBG*, και M.2857/M.3075-3080 *ECS/IEH* καθώς και έξι άλλες εξαγορές τοπικών διανομών από την Electra-Be. Στην υπόθεση M.2706 *P Princess/Carnival*, ωστόσο, η Επιτροπή δεν δέχθηκε την αίτηση μερικής παραπομπής, παρά το γεγονός ότι οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου εξέταζαν ήδη μία ανταγωνιστική προσφορά της Royal Caribbean. Η Επιτροπή είχε εντοπίσει εκ πρώτης όψεως προβλήματα ανταγωνισμού στις άλλες εθνικές αγορές που επηρέαζε η συκέντρωση, και επιθυμούσε ως εκ τούτου να αποφυγει τη διάσπαση της υπόθεσης (βλ. ανακοινωθέν τύπου της Επιτροπής της 11/4/2002, IP/02/552).

Παραπομπή υποθέσεων από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5

Νομικές προϋποθέσεις

24. Βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 5, πρέπει να πληρούνται δύο μόνο νομικές προϋποθέσεις για να ζητηθεί από τα μέρη που συμμετέχουν στην πράξη, η παραπομπή της υπόθεσης στην Επιτροπή: η πράξη πρέπει να αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού συγκεντρώσεων και η συγκέντρωση πρέπει να υπόκειται σε έλεγχο σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων τριών τουλάχιστον κρατών μελών (βλ. επίσης παραγρ. 65 επόμε. και 70 επόμε.).

Άλλοι παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

25. Εκτός από τον έλεγχο των νομικών προϋποθέσεων, για να εξασφαλιστεί κατά το δυνατόν η θετική έκβαση μιας αίτησης παραπομπής, τα συγχωνεύσιμα μέρη που σχεδιάζουν την υποβολή σχετικής αίτησης πρέπει επίσης να εξετάζουν αν είναι πιθανόν να θεωρηθεί σκόπιμη η παραπομπή της υπόθεσης. Αυτό προϋποθέτει εξέταση της εφαρμογής των κατευθυντήριων αρχών που προαναφέρθηκαν και ιδίως κατά πόσον η Επιτροπή είναι η πλέον κατάλληλη αρχή για να επιληφθεί της υπόθεσης.
26. Στο θέμα αυτό, καθίσταται σαφές από το σημείο 16 της αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού συγκεντρώσεων ότι οι αιτήσεις για παραπομπή προ της κοινοποίησης στην Επιτροπή θα θεωρούνται σκόπιμες ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που η συγκέντρωση ενδέχεται να επηρεάσει τον ανταγωνισμό εκτός του εδάφους ενός και μόνο κράτους μέλους. Πρέπει επομένως να λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη ο πιθανός τόπος όπου θα έχει αποτελέσματα η πράξη όσον αφορά τον ανταγωνισμό, καθώς και πόσο σκόπιμο θα ήταν για την Επιτροπή να διερευνήσει την πράξη.
27. Πρέπει να εκτιμάται ιδιαίτερα κατά πόσον η υπόθεση έχει πράγματι διασυνοριακό χαρακτήρα, λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία όπως οι πιθανές επιπτώσεις της στον ανταγωνισμό, καθώς και τις εξουσίες που θα απαιτηθούν για την έρευνα και την επιβολή των σχετικών κανόνων κατά την αντιμετώπιση των αποτελεσμάτων αυτών. Στο σημείο αυτό, πρέπει να εξετάζεται ιδιαίτερα εάν η υπόθεση ενδέχεται να έχει δυναμικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό σε μία ή περισσότερες αγορές που επηρεάζονται από τη συγκέντρωση. Σε κάθε περίπτωση οι ενδείξεις για τις πιθανές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό μπορεί να έχουν απλώς προκαταρκτικό χαρακτήρα ⁽²⁹⁾, και δεν προδικάζουν την έκβαση της έρευνας. Επίσης τα μέρη δεν είναι απαραίτητο να αποδείξουν ότι τα αποτελέσματα στον ανταγωνισμό ενδέχεται να είναι δυσμενή.
28. Οι υποθέσεις στις οποίες η αγορά ή οι αγορές όπου μπορεί να υπάρξουν δυναμικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό είναι ευρύτερες από τις εθνικές ως προς τη γεωγραφική έκταση ⁽³⁰⁾, ή όπου ορισμένες από τις δυναμικά επηρεαζόμενες αγορές είναι ευρύτερες από τις εθνικές και οι βασικές οικονομικές επιπτώσεις της συγκέντρωσης συνδέονται με τις αγορές αυτές, είναι οι πλέον κατάλληλες υποψηφίες για παραπομπή στην Επιτροπή. Στις υποθέσεις αυτές, καθώς η ανταγωνιστική δυναμική εκτείνεται σε περιοχές εκτός των εθνικών συνόρων, και συνεπώς μπορεί να απαιτήσουν έρευνες σε περισσότερες της μιας χώρες, καθώς και κατάλληλες εξουσίες επιβολής των σχετικών κανόνων, η Επιτροπή είναι μάλλον καλύτερα σε θέση να διεξάγει τη σχετική έρευνα.

⁽²⁹⁾ Η ύπαρξη «επηρεαζόμενων αγορών» κατά την έννοια του εντύπου RS θεωρείται κατά κανόνα επαρκής. Ωστόσο, τα μέρη μπορούν να υποδείξουν τυχόν παράγοντες που μπορεί να είναι κρίσιμοι για την ανάλυση της υπόθεσης από πλευράς ανταγωνισμού (αλληλεπικάλυψη αγορών, κάθετη ολοκλήρωση, κ.λπ.).

⁽³⁰⁾ Βλ. την από κοινού παραπομπή μιας πράξης που επηρεάζει τις παγκόσμιες αγορές, από επτά κράτη μέλη προς την Επιτροπή στην υπόθεση M.2738 *GE/Unison*, καθώς και την από κοινού παραπομπή μιας πράξης που επηρεάζει την δυτικοευρωπαϊκή αγορά, από επτά κράτη μέλη προς την Επιτροπή στην υπόθεση M.2698 *Promatech/Sulzer* βλ. επίσης «Αρχές για την εφαρμογή του άρθρου 22 του κανονισμού συγκεντρώσεων από τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού στο πλαίσιο του δικτύου ΕΔΑ», ένα έγγραφο που δημοσίευσαν οι ευρωπαϊκές αρχές ανταγωνισμού (ΕΔΑ), παράγραφος 11.

29. Η Επιτροπή μπορεί να είναι πιο κατάλληλος φορέας (όσον αφορά την έρευνα, την αξιολόγηση και τα ενδεχόμενα διορθωτικά μέτρα) για την εξέταση υποθέσεων που δημιουργούν δυνητικά προβλήματα ανταγωνισμού σε διάφορες εθνικές ή μικρότερης κλίμακας από τις εθνικές αγορές διαφορετικών κρατών μελών ⁽³¹⁾. Η Επιτροπή είναι πιθανόν καλύτερα σε θέση να διεξάγει την έρευνα στις περιπτώσεις αυτές, καθώς είναι σκόπιμο να εξασφαλίζεται η συνεκτική και αποτελεσματική εξέταση της υπόθεσης στις διάφορες χώρες, να χρησιμοποιούνται οι κατάλληλες εξουσίες έρευνας, και να αντιμετωπίζονται τα τυχόν προβλήματα ανταγωνισμού με τη λήψη ενιαίων διορθωτικών μέτρων.
30. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω σχετικά με το άρθρο 4, παράγραφος 4, η σκοπιμότητα της παραπομπής συγκεντρώσεων, οι οποίες, παρά τις δυνητικά σημαντικές επιπτώσεις τους στον ανταγωνισμό σε αγορές εθνικής κλίμακας, δυνητικά παράγουν σημαντικά διασυννοριακά αποτελέσματα, θα εξαρτηθεί από τις ειδικότερες περιστάσεις της υπόθεσης. Δεδομένου ότι τόσο η Επιτροπή όσο και τα κράτη μέλη μπορεί να είναι εξίσου σε θέση να ασχοληθούν με τις εν λόγω υποθέσεις, θα πρέπει να διατηρείται σημαντική διακριτική ευχέρεια κατά την απόφαση παραπομπής ή μη των εν λόγω υποθέσεων.
31. Θα πρέπει επίσης, στο μέτρο του δυνατού, να λαμβάνεται υπόψη κατά πόσον η Επιτροπή έχει ιδιαίτερες δυνατότητες για να εξετάσει δεόντως την υπόθεση, ιδίως όσον αφορά παράγοντες όπως η ειδική εμπειρογνομοσύνη ή η προηγούμενη εμπειρία στον σχετικό κλάδο. Όσο μεγαλύτερες είναι οι πιθανότητες να επηρεάσει η συγκέντρωση τον ανταγωνισμό εκτός του εδάφους ενός κράτους μέλους, τόσο πιθανότερο είναι η Επιτροπή να είναι καλύτερα προετοιμασμένη να διεξάγει την έρευνα, ιδίως όσον αφορά την εξακρίβωση των πραγματικών στοιχείων και την εξουσία επιβολής των σχετικών κανόνων.
32. Τέλος, τα μέρη που συμμετέχουν στη συγκέντρωση μπορούν να υποστηρίξουν ότι, παρά την εκ πρώτης όψεως απουσία επιπτώσεων στον ανταγωνισμό, είναι επιτακτικό να εξεταστεί η πράξη από την Επιτροπή, ιδίως ενόψει του κόστους και της χρονικής καθυστέρησης που συνεπάγεται η υποβολή πολλαπλών κοινοποιήσεων στα κράτη μέλη ⁽³²⁾.

Παραπομπές μετά την κοινοποίηση

Παραπομπές από την Επιτροπή προς τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 9

33. Σύμφωνα με το άρθρο 9, κάθε κράτος μέλος που επιθυμεί να ζητήσει παραπομπή μιας υπόθεσης μετά την κοινοποίησή της στην Επιτροπή, έχει δύο εναλλακτικές δυνατότητες: το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α) και παράγραφος 2, στοιχείο β).

Άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α)

Νομικές προϋποθέσεις

34. Για την παραπομπή προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α) πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες νομικές προϋποθέσεις:
- i) η συγκέντρωση πρέπει να απειλεί να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό σε μια αγορά, και
 - ii) η εν λόγω αγορά να βρίσκεται στο κράτος μέλος που υποβάλει την αίτηση, και να παρουσιάζει όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακριτής αγοράς.
35. Όσον αφορά το πρώτο κριτήριο, κατ' ουσίαν το αιτούν κράτος μέλος πρέπει να αποδεικνύει, με βάση μια προκαταρκτική ανάλυση, ότι υπάρχει πραγματικός κίνδυνος η πράξη να έχει σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και ως εκ τούτου να απαιτεί προσεκτική εξέταση. Αυτές οι προκαταρκτικές ενδείξεις μπορεί να έχουν τον χαρακτήρα εκ πρώτης όψεως απόδειξης των εν λόγω πιθανών σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων, αλλά δεν προδικάζουν την έκβαση της πλήρους διερεύνησης της υπόθεσης.

⁽³¹⁾ Αυτό, για παράδειγμα, μπορεί να ισχύει για τις πράξεις όπου οι επηρεαζόμενες αγορές, αν και εθνικές (ή ακόμα και μικρότερες από τις εθνικές ως προς την έκταση στο πλαίσιο της αξιολόγησης από πλευράς ανταγωνισμού), χαρακτηρίζονται παρόλα αυτά από κοινά πανευρωπαϊκά ή παγκόσμια σήματα, από κοινά πανευρωπαϊκά ή παγκόσμια δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ή από παραγωγή ή διανομή σε κεντρικό επίπεδο — τουλάχιστον στον βαθμό που η εν λόγω σε κεντρικό επίπεδο παραγωγή ή διανομή είναι πιθανόν να έχει επιπτώσεις στα τυχόν διορθωτικά μέτρα.

⁽³²⁾ Βλ. σημεία 12 και 16 της αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού συγκεντρώσεων.

36. Όσον αφορά το δεύτερο κριτήριο, το κράτος μέλος πρέπει να αποδεικνύει ότι η γεωγραφική αγορά ή αγορές όπου επηρεάζεται από την πράξη ο ανταγωνισμός κατά τον τρόπο που περιγράφηκε (παράγραφος 35), είναι εθνική ή εθνικές ή μικρότερης κλίμακας από την εθνική⁽³³⁾.

Άλλοι παράγοντες που εξετάζονται

37. Εκτός από τον έλεγχο των νομικών προϋποθέσεων, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και άλλοι παράγοντες προκειμένου να διαπιστωθεί εάν είναι πιθανόν να θεωρηθεί σκόπιμη η παραπομπή μιας υπόθεσης. Αυτό προϋποθέτει εξέταση της εφαρμογής των κατευθυντήριων αρχών που αναφέρθηκαν παραπάνω, και ιδίως κατά πόσον η αρχή ή οι αρχές ανταγωνισμού που ζητούν την παραπομπή της υπόθεσης είναι καλύτερα σε θέση να ασχοληθούν μ'αυτήν. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά σειρά τόσο ο πιθανός τύπος όπου θα επέλθουν τα αποτελέσματα της πράξης στον ανταγωνισμό, καθώς και το πόσο κατάλληλα μέσα διαθέτει η ΕΑΑ για να εξετάσει την πράξη. (Βλ. ανωτέρω παραγρ. 19-23)

Άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο β)

Νομικές προϋποθέσεις

38. Για να γίνει παραπομπή σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο β), πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες νομικές προϋποθέσεις:
- i) η συγκέντρωση πρέπει να επηρεάζει τον ανταγωνισμό σε μια αγορά, και
 - ii) η εν λόγω αγορά πρέπει να βρίσκεται εντός του αιτούντος κράτους μέλους, να παρουσιάζει όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακριτής αγοράς και να μην αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς.
39. Όσον αφορά το πρώτο κριτήριο, το αιτούν κράτος μέλος πρέπει να αποδεικνύει, με βάση μια προκαταρκτική ανάλυση, ότι η συγκέντρωση ενδέχεται να επηρεάσει τον ανταγωνισμό σε μια αγορά. Αυτές οι προκαταρκτικές ενδείξεις μπορεί να έχουν χαρακτήρα εκ πρώτης όψεως απόδειξης σχετικά με τις πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις της πράξης, αλλά δεν θα προδικάζουν την έκβαση της ολοκληρωμένης έρευνας.
40. Όσον αφορά το δεύτερο κριτήριο, το αιτούν κράτος μέλος πρέπει να αποδεικνύει όχι μόνο ότι η αγορά στην οποία επηρεάζεται ο ανταγωνισμός κατά τον τρόπο που περιγράφηκε (παράγραφος 38), αποτελεί διακριτή αγορά εντός κράτους μέλους, αλλά και ότι η εν λόγω αγορά δεν αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς. Ως προς αυτό, σύμφωνα με την παρελθούσα πρακτική και νομολογία⁽³⁴⁾, φαίνεται ότι οι περιπτώσεις αυτές κατά κανόνα περιορίζονται σε αγορές με μικρή γεωγραφική έκταση, εντός ενός κράτους μέλους.

⁽³³⁾ Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού (ΕΕ C 372 της 9.12.1997, σ. 5).

⁽³⁴⁾ Βλ. παραπομπές υποθέσεων από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο β): υπόθεση M.2446, *Gonia/Connex South Central*, όπου η πράξη επηρέαζε τον ανταγωνισμό σε συγκεκριμένες σιδηροδρομικές διαδρομές στην περιοχή Λονδίνου/Gatwick-Brighton στο Ηνωμένο Βασίλειο· υπόθεση M.2730, *Connex/DNVBVG*, όπου η πράξη επηρέαζε τον ανταγωνισμό στις τοπικές υπηρεσίες δημόσιων μεταφορών της περιοχής Riesa (Σαξονία, Γερμανία)· υπόθεση M. 3130, *Arla Foods/Express Diaries*, όπου η πράξη επηρέαζε τον ανταγωνισμό στην αγορά προμήθειας εμφιαλωμένου γάλακτος σε κατ'οίκον διανομείς στις περιοχές του Λονδίνου, του Yorkshire και του Lancashire του Ηνωμένου Βασιλείου. Για τον ορισμό της έννοιας του μη σημαντικού τμήματος της κοινής αγοράς δίνονται επίσης ορισμένες κατευθύνσεις από τη νομολογία σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έχει διαμορφώσει μία αρκετά ευρεία έννοια του τι μπορεί να αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς, καταφεύγοντας πολλές φορές και στην εμπειρική απόδειξη. Στη νομολογία μπορεί να βρεθούν για παράδειγμα ενδείξεις που βασίζονται κατ'ουσίαν σε πρακτικά κριτήρια, όπως «η διάρθρωση και ο όγκος της παραγωγής και της κατανάλωσης αυτού του προϊόντος, καθώς και οι συνθήκες και οι οικονομικές δυνατότητες των πωλητών και των αγοραστών», βλ. υπόθεση 40/73, *Suiker Unie κατά Επιτροπής*, Συλλ. 1975, σ. 1663. Βλ. επίσης υπόθεση C-179/90, *Porto di Genova*, Συλλογή 1991, σ. 5889, όπου το λιμάνι της Γένοβας θεωρήθηκε ότι αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς. Στη νομολογία του το Δικαστήριο έχει κρίνει επίσης ότι μια σειρά χωριστών αγορών μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελούν από κοινού σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς. Βλ. για παράδειγμα υπόθεση C-323/93, *Centre d'insémination de la Crespelle*, σκέψη 17, όπου το Δικαστήριο έκρινε: «Εν προκειμένω, η εθνική νομοθεσία, εξαρτώντας την εκμετάλλευση των κέντρων γονιμοποίησης από εγκρίσεις και προβλέποντας ότι κάθε κέντρο εξυπηρετεί ορισμένη ζώνη, χορήγησε αποκλειστικά δικαιώματα. Καθιερώνοντας με τον τρόπο αυτό, υπέρ των επιχειρήσεων αυτών, σειρά εδαφικά ορισμένων μονοπωλίων, που καλύπτουν όμως στο σύνολό τους όλη την επικράτεια ενός κράτους μέλους, οι εν λόγω εθνικές διατάξεις δημιουργούν δεσπόζουσα θέση υπό την έννοια του άρθρου 86 της συνθήκης εντός σημαντικού τμήματος της κοινής αγοράς».

41. Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να παραπέμψει την υπόθεση.

Παραπομπές από τα κράτη μέλη προς την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 22

Νομικές προϋποθέσεις

42. Για να υπάρξει παραπομπή από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη προς την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 22, προαπαιτείται να πληρούνται δύο νομικές προϋποθέσεις:

- i) η συγκέντρωση πρέπει να επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, και
- ii) πρέπει να απειλεί να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στο έδαφος του κράτους μέλους ή των κρατών μελών που υποβάλουν τη σχετική αίτηση.

43. Όσον αφορά το πρώτο κριτήριο, η συγκέντρωση πληροί αυτή την προϋπόθεση, εφόσον ενδέχεται να έχει κάποια αισθητή επιρροή στα εμπορικά ρεύματα μεταξύ των κρατών μελών ⁽³⁵⁾.

44. Όσον αφορά το δεύτερο κριτήριο, όπως και για το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α), το αιτούν κράτος ή κράτη μέλη πρέπει να αποδείξουν κατ' ουσίαν, ότι βάσει προκαταρκτικής ανάλυσης, υπάρχει πραγματικός κίνδυνος η πράξη να έχει σημαντικά δυσμενείς επιπτώσεις στον ανταγωνισμό, και ότι συνεπώς χρήζει προσεκτικής εξέτασης. Αυτές οι προκαταρκτικές ενδείξεις μπορεί να έχουν χαρακτήρα εκ πρώτης όψεως απόδειξης όσον αφορά τις ενδεχόμενες σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις, αλλά δεν προδικάζουν την έκβαση της ολοκληρωμένης έρευνας.

Άλλοι παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

45. Δεδομένου ότι οι παραπομπές στην Επιτροπή μετά την κοινοποίηση μπορεί να συνεπάγονται πρόσθετες δαπάνες και χρονική καθυστέρηση για τα συγχωνευόμενα μέρη, πρέπει, κατά κανόνα, να περιορίζονται στις περιπτώσεις εκείνες που φαίνεται ότι παρουσιάζουν πραγματικό κίνδυνο αρνητικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό και το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, και εφόσον κρίνεται ότι θα ήταν καλύτερα να εξεταστούν σε κοινοτικό επίπεδο ⁽³⁶⁾. Οι κατηγορίες των υποθέσεων που είναι κατά κανόνα περισσότερο κατάλληλες για παραπομπή στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 22 είναι, ως εκ τούτου, οι ακόλουθες:

- υποθέσεις που δημιουργούν σοβαρά προβλήματα ανταγωνισμού σε μία ή περισσότερες αγορές που είναι ευρύτερες από εθνικές σε γεωγραφική έκταση, ή εφόσον ορισμένες από τις δυνητικά επηρεαζόμενες αγορές είναι ευρύτερες από εθνικές και εφόσον οι βασικές οικονομικές επιπτώσεις της συγκέντρωσης συνδέονται με τις εν λόγω αγορές.
- υποθέσεις που δημιουργούν σοβαρά προβλήματα ανταγωνισμού σε διάφορες εθνικές ή μικρότερες από τις εθνικές αγορές που βρίσκονται σε διάφορα κράτη μέλη, υπό συνθήκες όπου θεωρείται επιθυμητή η ενιαία αντιμετώπιση της υπόθεσης (όσον αφορά τα ενδεχόμενα διορθωτικά μέτρα αλλά και, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, την ίδια τη διεξαγωγή της έρευνας) και εφόσον οι βασικές οικονομικές επιπτώσεις της συγκέντρωσης συνδέονται με τις εν λόγω αγορές.

III. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ

A. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ

46. Ο κανονισμός συγκεντρώσεων θεσπίζει τους νομικούς κανόνες για τη λειτουργία του συστήματος παραπομπής. Οι κανόνες που περιέχονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 4 και 5, στο άρθρο 9 και στο άρθρο 22 καθορίζουν λεπτομερώς τα διάφορα στάδια για την παραπομπή μιας υπόθεσης από την Επιτροπή προς τα κράτη μέλη και αντιστρόφως.

⁽³⁵⁾ Βλ. επίσης κατ' αναλογία την ανακοίνωση της Επιτροπής κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης (EE C 101 της 27.4.2004, σ. 81).

⁽³⁶⁾ Βλ. την από κοινού παραπομπή από επτά κράτη μέλη προς την Επιτροπή, μιας πράξης που επηρέαζε τις παγκόσμιες αγορές στην υπόθεση M.2738 *GE/Unison*, και την από κοινού παραπομπή από επτά κράτη μέλη προς την Επιτροπή, μιας πράξης που επηρέαζε τη δυτικοευρωπαϊκή αγορά στην υπόθεση M.2698 *Promatech/Sulzer*· βλ. επίσης Αρχές για την εφαρμογή του άρθρου 22 του κανονισμού συγκεντρώσεων ΕΚ από τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού εντός του δικτύου ΕΑΑ, ένα έγγραφο που δημοσίευσαν οι ευρωπαϊκές αρχές ανταγωνισμού (ΕΑΑ), παράγραφος 11.

47. Σε καθεμία από τις τέσσερις αυτές διατάξεις περί παραπομπής θεσπίζεται ένας αυτοτελής μηχανισμός για την παραπομπή ορισμένης κατηγορίας συγκεντρώσεων. Οι διατάξεις μπορούν να ταξινομηθούν ως ακολούθως:
- a) παραπομπές προ της κοινοποίησης:
 - i) από την Επιτροπή προς τα κράτη μέλη (άρθρο 4 παράγραφος 4)
 - ii) από τα κράτη μέλη προς την Επιτροπή (άρθρο 4 παράγραφος 5)
 - β) παραπομπές μετά την κοινοποίηση:
 - i) από την Επιτροπή προς τα κράτη μέλη (άρθρο 9)
 - ii) από τα κράτη μέλη προς την Επιτροπή (άρθρο 22)
48. Τα σχεδιαγράμματα που επισυνάπτονται ως παράρτημα στην παρούσα ανακοίνωση περιγράφουν τα διάφορα διαδικαστικά στάδια που ακολουθούνται στον μηχανισμό παραπομπής του άρθρου 4, παράγραφοι 4 και 5, του άρθρου 9 και του άρθρου 22.

Παραπομπές προ της κοινοποίησης

49. Οι προ της κοινοποίησης παραπομπές μπορούν να ζητηθούν μόνον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις⁽³⁷⁾. Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις εξακριβώνουν εάν η συγκέντρωση πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 4, παράγραφος 4 (ότι η συγκέντρωση έχει κοινοτική διάσταση, αλλά μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό σε μια διακριτή αγορά εντός κράτους μέλους) ή παράγραφος 5 (ότι η συγκέντρωση δεν έχει κοινοτική διάσταση, αλλά υπόκειται σε έλεγχο βάσει της εθνικής νομοθεσίας τουλάχιστον τριών κρατών μελών). Στην περίπτωση αυτή οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις μπορούν να ζητήσουν παραπομπή προς ή από την Επιτροπή υποβάλλοντας αιτιολογημένη αίτηση με το έντυπο RS. Η αίτηση διαβιβάζεται αμέσως από την Επιτροπή σε όλα τα κράτη μέλη. Η υπόλοιπη διαδικασία διαφέρει ανάλογα με το αν εφαρμόζεται το άρθρο 4, παράγραφος 4 ή παράγραφος 5.
- Δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 4, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ή κράτη μέλη⁽³⁸⁾ έχουν προθεσμία 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που τους διαβιβάζεται η αίτηση, για να εκφράσουν τη συμφωνία ή τη διαφωνία τους. Η σιωπή εκ μέρους ενός κράτους μέλους θεωρείται ότι συνιστά συμφωνία⁽³⁹⁾. Αν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ή κράτη μέλη συμφωνούν με την παραπομπή, η Επιτροπή έχει επιπλέον προθεσμία περίπου 10 εργάσιμων ημερών (25 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία που έλαβε το έντυπο RS) εντός της οποίας μπορεί να αποφασίσει να παραπέμψει την υπόθεση. Η σιωπή εκ μέρους της Επιτροπής θεωρείται ως συναίνεση. Αν η Επιτροπή συναινεί, η υπόθεση (ή μέρος/μέρη αυτής) παραπέμπεται σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, όπως ζητήθηκε από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Αν γίνει η παραπομπή, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εφαρμόζει την εθνική του νομοθεσία στο παραπεμφθέν μέρος της υπόθεσης⁽⁴⁰⁾. Εφαρμόζονται τα άρθρα 9, παράγραφοι 6 ως 9.

⁽³⁷⁾ Ο όρος «συμμετέχουσες επιχειρήσεις» περιλαμβάνει και πρόσωπα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο β).

⁽³⁸⁾ Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ή κράτη μέλη είναι αυτά που προσδιορίζονται στο έντυπο RS και στα οποία θα παραπεμφθεί η υπόθεση, εάν γίνει δεκτή η αίτηση.

⁽³⁹⁾ Ο μηχανισμός αυτός αποτελεί το βασικό χαρακτηριστικό όλων των διαδικασιών παραπομπής που προβλέπονται στον κανονισμό συγκεντρώσεων. Μπορεί να χαρακτηριστεί με τον όρο «σιωπηρή αποδοχή» ή μη εναντίωση: δηλαδή η μη λήψη απόφασης εκ μέρους της Επιτροπής ή κράτους μέλους θεωρείται ότι ισοδυναμεί με λήψη θετικής απόφασης. Ο μηχανισμός αυτός προβλεπόταν στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89, στο άρθρο 9, παράγραφος 5. Τώρα περιλαμβάνεται στο άρθρο 4, παράγραφος 4 (δευτερο και τέταρτο εδάφιο), στο άρθρο 4, παράγραφος 5 (τέταρτο εδάφιο), στο άρθρο 9, παράγραφος 5 και στο άρθρο 22, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, τελευταία φράση. Ο μηχανισμός της σιωπηρής αποδοχής δεν εφαρμόζεται, ωστόσο, όσον αφορά τις αποφάσεις των κρατών μελών να συνυποβάλουν αίτηση βάσει του άρθρου 22, παράγραφος 2.

⁽⁴⁰⁾ Το άρθρο 4 παράγραφος 4 επιτρέπει στα συγχωνευόμενα μέρη να ζητήσουν παραπομπή εν όλω ή εν μέρει. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει είτε να συναινέσουν είτε να αρνηθούν την παραπομπή και δεν μπορούν να διαφοροποιήσουν την έκτασή της παραπέμποντας, για παράδειγμα, μέρος μόνο της υπόθεσης, όταν έχει ζητηθεί η παραπομπή της υπόθεσης στο σύνολό της. Σε περίπτωση μερικής παραπομπής, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εφαρμόζει την εθνική του νομοθεσία στο παραπεμφθέν μέρος της υπόθεσης. Για το υπόλοιπο της υπόθεσης, εξακολουθεί να ισχύει όπως συνήθως ο κανονισμός συγκεντρώσεων, δηλαδή οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να υποβάλουν κοινοποίηση για το μη παραπεμφθέν μέρος της συγκέντρωσης σε έντυπο CO σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1 του κανονισμού συγκεντρώσεων. Αντίθετα, αν παραπεμφθεί σε κράτος μέλος η υπόθεση στο σύνολό της, το άρθρο 4, παράγραφος 4 τελευταίο εδάφιο ορίζει ότι δεν υπάρχει η υποχρέωση κοινοποίησης της υπόθεσης και στην Επιτροπή. Η υπόθεση, ως εκ τούτου, δεν θα εξεταστεί από την Επιτροπή. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θα εφαρμόσει την εθνική του νομοθεσία στο σύνολο της υπόθεσης και κανένα άλλο κράτος μέλος δεν μπορεί να εφαρμόσει την εθνική του νομοθεσία περί ανταγωνισμού στην εν λόγω συγκέντρωση.

- Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ⁽⁴¹⁾ έχουν 15 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία που τους διαβιβάστηκε η αίτηση, για να εκφράσουν τη συμφωνία ή τη διαφωνία τους. Κατά τη λήξη αυτής της προθεσμίας, η Επιτροπή ελέγχει κατά πόσον έχει εκφράσει διαφωνία οποιοδήποτε κράτος μέλος αρμόδιο για την εξέταση της συγκέντρωσης βάσει της εθνικής του νομοθεσίας. Αν δεν έχει εκφράσει διαφωνία κανένα από τα αρμόδια κράτη μέλη, η υπόθεση θεωρείται ότι αποκτά κοινοτική διάσταση και ως εκ τούτου παραπέμπεται στην Επιτροπή, που έχει αποκλειστική δικαιοδοσία. Στην περίπτωση αυτή τα μέρη πρέπει να κοινοποιήσουν την υπόθεση στην Επιτροπή, χρησιμοποιώντας το έντυπο CO. Αν αντίθετα εκφράσουν διαφωνία ένα ή περισσότερα αρμόδια κράτη μέλη, η Επιτροπή ενημερώνει αμέσως σχετικά όλα τα κράτη μέλη και τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις και λήγει η διαδικασία παραπομπής. Τα μέρη πρέπει να συμμορφωθούν τότε με τους εφαρμοστέους εθνικούς κανόνες κοινοποίησης.

Παραπομπές μετά την κοινοποίηση

50. Σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2 και το άρθρο 22, παράγραφος 1, οι παραπομπές μετά την κοινοποίηση διενεργούνται από τα κράτη μέλη είτε με δική τους πρωτοβουλία είτε κατόπιν προσκλήσεως της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2 και το άρθρο 22, παράγραφος 5 αντίστοιχα. Οι διαδικασίες διαφέρουν ανάλογα με το κατά πόσον η παραπομπή γίνεται από ή προς την Επιτροπή.

- Σύμφωνα με το άρθρο 9, ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να του παραπέμψει μια συγκέντρωση κοινοτικών διαστάσεων ή μέρος αυτής, η οποία έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή και απειλεί να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό σε μια διακριτή αγορά εντός του κράτους μέλους αυτού (άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α), ή η οποία επηρεάζει μια τέτοια διακριτή αγορά που δεν αποτελεί σημαντικό μέρος της κοινής αγοράς (άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο β). Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που το κράτος μέλος έλαβε αντίγραφο του εντύπου CO. Η Επιτροπή πρέπει πρώτα να εξακριβώσει αν πληρούνται αυτά τα νομικά κριτήρια. Εν συνεχεία μπορεί να αποφασίσει την παραπομπή της υπόθεσης ή μέρους αυτής, ασκώντας τη διοικητική της διακριτική ευχέρεια. Σε περίπτωση που η αίτηση παραπομπής υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο β), η Επιτροπή οφείλει (δηλαδή δεν έχει διακριτική ευχέρεια) να προβεί στην παραπομπή, εάν πληρούνται τα νομικά κριτήρια. Η απόφαση αυτή πρέπει να λαμβάνεται εντός 35 εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση ή, εφόσον η Επιτροπή έχει κινήσει διαδικασία, εντός 65 εργάσιμων ημερών ⁽⁴²⁾. Εάν γίνει παραπομπή, το οικείο κράτος μέλος εφαρμόζει τη δική του εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού τηρώντας μόνο το άρθρο 9, παράγραφοι 6 και 8.

- Σύμφωνα με το άρθρο 22, ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να εξετάσει μια συγκέντρωση που δεν έχει κοινοτική διάσταση, αλλά επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και απειλεί να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό εντός του εδάφους του. Η αίτηση αυτή πρέπει να υποβάλλεται εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της εθνικής κοινοποίησης ή, εφόσον δεν απαιτείται κοινοποίηση, από την ημερομηνία που έγινε γνωστή η συγκέντρωση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ⁽⁴³⁾. Η Επιτροπή διαβιβάζει την αίτηση σε όλα τα κράτη μέλη. Την αίτηση μπορεί να αποφασίσει να συνυποβάλλει οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος ή κράτη μέλη ⁽⁴⁴⁾ μέσα σε προθεσμία 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που έλαβαν αντίγραφο της αρχικής αίτησης. Όλες οι εθνικές προθεσμίες οι σχετικές με τη συγκέντρωση αναστέλλονται μέχρις ότου αποφασισθεί πού θα εξετασθεί το κράτος μέλος μπορεί να ενεργοποιήσει εκ νέου τις εθνικές προθεσμίες πριν από τη λήξη της 15ήμερης προθεσμίας, ενημερώνοντας την Επιτροπή και τα συγχωνευόμενα μέρη ότι δεν επιθυμεί να συνυποβάλλει

⁽⁴¹⁾ Δηλαδή εκείνα που θα ήσαν αρμόδια να εξετάσουν την υπόθεση βάσει της εθνικής τους νομοθεσίας αν δεν υπήρχε παραπομπή. Για την έννοια του «αρμόδιου για την εξέταση της υπόθεσης», βλ. κατωτέρω τμήμα B5.

⁽⁴²⁾ Όσον αφορά τις υποθέσεις που η Επιτροπή προβαίνει σε προκαταρκτικές ενέργειες εντός 65 εργάσιμων ημερών, βλ. άρθρο 9, παράγραφος 4, στοιχείο β) και παράγραφος 5.

⁽⁴³⁾ Η έννοια «έγινε γνωστή», που προκύπτει από τη διατύπωση του άρθρου 22, στο πλαίσιο αυτό πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι το κράτος μέλος διαθέτει επαρκείς πληροφορίες ώστε να εκτιμήσει προκαταρκτικά αν πληρούνται τα κριτήρια για την υποβολή αίτησης παραπομπής σύμφωνα με το άρθρο 22.

⁽⁴⁴⁾ Επισημαίνεται ότι το άρθρο 22 παρέχει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να συνυποβάλλουν την αρχική αίτηση ακόμα και αν η συγκέντρωση δεν έχει ακόμη κοινοποιηθεί σ' αυτά. Ωστόσο, αν τα κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη λάβει τις αναγκαίες πληροφορίες από τα συγχωνευόμενα μέρη κατά τον χρόνο της ενημέρωσής τους από την Επιτροπή σχετικά με την υποβολή αίτησης παραπομπής από άλλο κράτος μέλος, μπορεί να μην είναι σε θέση να συνυποβάλλουν την αίτηση. Ως εκ τούτου, παρά τη δυνατότητα του κράτους μέλους να έλθει σε επαφή με τα συγχωνευόμενα μέρη για να εξακριβώσει κατά πόσον είναι αρμόδιο να εξετάσει τη συγκεκριμένη πράξη, τα κοινοποιούντα μέρη προτρέπονται να υποβάλουν, εφόσον είναι εφικτό, την κοινοποίησή τους σε όλα τα αρμόδια κράτη μέλη ταυτόχρονα.

την αίτηση. Εντός 10 εργάσιμων ημερών μετά την λήξη αυτής της 15ήμερης προθεσμίας, η Επιτροπή πρέπει να αποφασίσει εάν θα δεχθεί την υπόθεση από το αιτούν ή τα αιτούντα κράτη μέλη. Αν η Επιτροπή δεχθεί τη δικαιοδοσία, παύουν οι εθνικές διαδικασίες στο παραπέμπον ή στα παραπέμποντα κράτη μέλη και η Επιτροπή εξετάζει την υπόθεση σύμφωνα με το άρθρο 22, παράγραφος 4 για λογαριασμό του αιτούντος κράτους ή των αιτούντων κρατών ⁽⁴⁵⁾. Τα κράτη μέλη που δεν υπέβαλαν αίτηση μπορούν να εξακολουθήσουν να εφαρμόζουν την εθνική τους νομοθεσία.

51. Το τμήμα της ανακοίνωσης που ακολουθεί εστιάζεται σε διάφορες λεπτομέρειες του συστήματος, με σκοπό ιδίως να δοθούν περαιτέρω οδηγίες στις επιχειρήσεις που σχεδιάζουν την υποβολή αιτήσεων στο προ της κοινοποίησης στάδιο ή που ενδέχεται να συμμετέχουν σε πράξεις για τις οποίες υπάρχει δυνατότητα παραπομπής μετά την κοινοποίηση.

B. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ

52. Στο παρόν τμήμα της παρούσας ανακοίνωσης περιέχονται οδηγίες σχετικά με ορισμένες πτυχές της λειτουργίας του συστήματος παραπομπής που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφοι 4 και 5, στο άρθρο 9 και στο άρθρο 22 του κανονισμού συγκεντρώσεων.

1. Το δίκτυο των αρχών ανταγωνισμού

53. Το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού συγκεντρώσεων προβλέπει ότι η Επιτροπή διεξάγει τις διαδικασίες που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό σε στενή και συνεχή επαφή με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών (οι ΕΑΑ), όπως προβλέπεται. Η συνεργασία και ο διάλογος μεταξύ της Επιτροπής και των ΕΑΑ, καθώς και μεταξύ των ίδιων των ΕΑΑ, είναι ιδιαίτερα σημαντικός σε περίπτωση συγκεντρώσεων που υπόκεινται στο σύστημα παραπομπών του κανονισμού.
54. Σύμφωνα με το σημείο 14 της αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού συγκεντρώσεων, η Επιτροπή και οι ΕΑΑ πρέπει να συναποτελούν ένα δίκτυο δημόσιων αρχών που ασκούν τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους σε στενή συνεργασία χρησιμοποιώντας αποτελεσματικούς μηχανισμούς αμοιβαίας ενημέρωσης και διαβούλευσης, ώστε να εξασφαλίζεται ο χειρισμός των υποθέσεων από την πλέον κατάλληλη αρχή με βάση την αρχή της επικουρικότητας, και να αποφεύγεται στο μέγιστο δυνατό βαθμό η πολλαπλή κοινοποίηση δεδομένης συγκέντρωσης.
55. Το δίκτυο θα πρέπει να εξασφαλίζει την αποτελεσματική ανακατανομή των συγκεντρώσεων σύμφωνα με τις αρχές που περιγράφονται ανωτέρω στο τμήμα II. Για τον σκοπό αυτό διευκολύνεται η εύρυθμη λειτουργία του μηχανισμού παραπομπής προ της κοινοποίησης και προβλέπεται ένα σύστημα για τον εντοπισμό, όσο το δυνατόν νωρίτερα, των πιθανών αιτήσεων παραπομπής μετά την κοινοποίηση ⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴⁵⁾ Όταν η Επιτροπή εξετάζει μια συγκέντρωση για λογαριασμό ενός ή περισσότερων κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 22, μπορεί να εκδώσει όλες τις ουσιαστικές αποφάσεις που προβλέπουν τα άρθρα 6 και 8 του ΚΣΕΚ. Αυτό προβλέπεται στο άρθρο 22, παράγραφος 4 του κανονισμού συγκεντρώσεων. Σημειωτέον ότι η Επιτροπή εξετάζει τη συγκέντρωση κατ' αίτηση και για λογαριασμό των αιτούντων κρατών μελών. Το άρθρο θα πρέπει επομένως να ερμηνεύεται με την έννοια ότι υποχρεώνει την Επιτροπή να εξετάσει τις επιπτώσεις της συγκέντρωσης στο έδαφος αυτών των κρατών μελών. Η Επιτροπή δεν θα εξετάζει τις επιπτώσεις της συγκέντρωσης στο έδαφος των κρατών μελών που δεν συνυπέβαλαν την αίτηση, εκτός αν αυτό είναι αναγκαίο για την αξιολόγηση των επιπτώσεων της συγκέντρωσης στο έδαφος των αιτούντων κρατών μελών (π.χ. στις περιπτώσεις που η γεωγραφική αγορά εκτείνεται πέραν του εθνικού εδάφους ή εδαφών του αιτούντος ή των αιτούντων κρατών μελών).

⁽⁴⁶⁾ Η εκ των προτέρων γνώση της πιθανότητας για αίτηση παραπομπής μπορεί, για παράδειγμα, να ληφθεί υπόψη από την Επιτροπή, προκειμένου να αποφασίσει, κατά πόσον θα δεχθεί μία αίτηση παρέκκλισης από την αναστολή σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού συγκεντρώσεων.

56. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφοι 4 και 5, η Επιτροπή πρέπει να διαβιβάζει «αμέσως» τις αιτιολογημένες αναφορές που υποβάλλουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις ⁽⁴⁷⁾. Η Επιτροπή θα προσπαθεί να διαβιβάζει τα εν λόγω έγγραφα μέσα σε μία εργάσιμη ημέρα από την ημέρα παραλαβής ή σύνταξής τους. Οι πληροφορίες θα ανταλλάσσονται εντός του δικτύου με διάφορα μέσα, ανάλογα με τις συνθήκες: ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, παραδοσιακό ταχυδρομείο, ταχυαποστολές, φαξ, τηλέφωνο. Επισημαίνεται ότι για τις ανταλλαγές ευαίσθητων ή εμπιστευτικών πληροφοριών θα χρησιμοποιείται ασφαλές ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή οποιοδήποτε άλλο προστατευόμενο μέσο επικοινωνίας μεταξύ αυτών των σημείων επαφής.
57. Όλα τα μέλη του δικτύου, συμπεριλαμβανομένων της Επιτροπής και των ΕΑΑ, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό τους, άλλα πρόσωπα που εργάζονται υπό την εποπτεία των αρχών αυτών, καθώς και δημόσιοι υπάλληλοι και το προσωπικό άλλων αρχών των κρατών μελών, θα δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου που προβλέπει το άρθρο 17 του κανονισμού συγκεντρώσεων. Δεν γνωστοποιούν εμπιστευτικές πληροφορίες που περιήλθαν σ' αυτούς κατά την εφαρμογή του κανονισμού συγκεντρώσεων, εκτός εάν έχει συναίνεση στη γνωστοποίηση αυτή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τις υπέβαλε.
58. Οι διαβουλεύσεις και ανταλλαγές πληροφοριών στο πλαίσιο του δικτύου αφορούν τις δημόσιες αρχές που εφαρμόζουν τους κανόνες ανταγωνισμού και δεν μεταβάλλουν τυχόν δικαιώματα ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από το κοινοτικό ή το εθνικό δίκαιο για τις επιχειρήσεις. Κάθε αρχή ανταγωνισμού διατηρεί την πλήρη ευθύνη για τη διασφάλιση των διαδικαστικών εγγυήσεων στις υποθέσεις που εξετάζει.

2. Ενεργοποίηση του συστήματος παραπομπής προ της κοινοποίησης: πληροφορίες που παρέχονται από τα αιτούντα μέρη

59. Για την ταχεία και εύρυθμη λειτουργία του συστήματος παραπομπής, κρίσιμο στοιχείο αποτελεί η υποβολή, όποτε ζητείται, από τα αιτούντα μέρη πλήρων και ακριβών πληροφοριών έγκαιρα και με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο. Οι νομικές διατάξεις σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να υποβληθούν και οι συνέπειες της υποβολής εσφαλμένων, ελλιπών ή παραπλανητικών πληροφοριών προβλέπονται στον κανονισμό συγκεντρώσεων, τον εκτελεστικό του κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 802/2004 (εφεξής «εκτελεστικός κανονισμός συγκεντρώσεων») και το έντυπο RS ⁽⁴⁸⁾.
60. Το έντυπο RS προβλέπει ότι όλες οι πληροφορίες που υποβάλλονται υπό μορφή αιτιολογημένης αναφοράς πρέπει να είναι ορθές και πλήρεις. Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, στοιχείο α) ή το άρθρο 8, παράγραφος 6, στοιχείο α) του κανονισμού συγκεντρώσεων, αν τα μέρη υποβάλλουν εσφαλμένες ή ελλιπείς πληροφορίες, η Επιτροπή μπορεί είτε να εκδώσει απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο α) του κανονισμού συγκεντρώσεων (εφόσον, στη διάρκεια της διαδικασίας, περιέλθει στην αντίληψή της ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 5), είτε να ανακαλέσει την απόφαση που εκδίδει σύμφωνα με τα άρθρα 6 ή 8 κατόπιν παραπομπής βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 5. Μετά την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1, στοιχείο α) ή μετά την ανάκληση απόφασης, εφαρμόζεται στη συγκέντρωση και πάλι η εθνική νομοθεσία ανταγωνισμού. Σε περίπτωση παραπομπής βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 4 που έγινε βάσει ελλιπών ή εσφαλμένων πληροφοριών, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει κοινοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1. Επιπλέον, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να επιβάλει πρόστιμο βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 1, στοιχείο α) του κανονισμού συγκεντρώσεων. Τέλος, τα μέρη θα πρέπει να έχουν επίσης υπόψη ότι, εάν γίνει παραπομπή βάσει εσφαλμένων ή ελλιπών πληροφοριών που περιέχονται στο έντυπο RS, η Επιτροπή ή και τα κράτη μέλη μπορούν να εξετάσουν τη δυνατότητα παραπομπής μετά την κοινοποίηση, ακυρώνοντας έτσι την προ της κοινοποίησης παραπομπή που έγινε με βάση τις εν λόγω εσφαλμένες ή ελλιπείς πληροφορίες ⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴⁷⁾ Σημειωτέον ότι, όπως προβλέπει το άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού συγκεντρώσεων, η Επιτροπή υποχρεούται επίσης να διαβιβάζει στις ΕΑΑ αντίγραφα των κοινοποιήσεων και των σημαντικότερων εγγράφων που εκδίδει ή που κατατίθενται σ' αυτήν.

⁽⁴⁸⁾ Το έντυπο RS προσαρτάται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 802/2004 της Επιτροπής της 7ης Απριλίου 2004 για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ L 133 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽⁴⁹⁾ Αυτό θα ήταν το κατάλληλο «διορθωτικό μέτρο» σε περίπτωση που τα αιτούντα μέρη έχουν υποβάλει εσφαλμένες ή ελλιπείς πληροφορίες, χωρίς να επηρεάζεται η εκπλήρωση των όρων του άρθρου 4, παράγραφος 5, πράγμα που περιέρχεται στην αντίληψη της Επιτροπής κατά τη διάρκεια της έρευνας.

61. Κατά την υποβολή πληροφοριών με το έντυπο RS ή γενικότερα κατά την υποβολή αίτησης για προ της κοινοποίησης παραπομπή, δεν προβλέπεται ούτε είναι ανάγκη οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις να αποδεικνύουν ότι η συγκέντρωσή τους θα έχει δυσμενή αποτελέσματα για τον ανταγωνισμό⁽⁵⁰⁾. Θα πρέπει ωστόσο να υποβάλουν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες από τις οποίες να προκύπτει σαφώς κατά πόσον η συγκέντρωση πληροί τα σχετικά νομικά κριτήρια που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 4 και 5 και για ποιους λόγους θα ήταν σκοπιμότερο να εξεταστεί από την αρχή ή τις αρχές ανταγωνισμού που αναφέρονται στην αίτηση. Ο κανονισμός συγκεντρώσεων δεν απαιτεί δημοσιότητα σχετικά με την κατάσταση εντύπου RS και δεν προτίθεται να προβλέψει κάτι τέτοιο. Επομένως, μπορεί να ζητηθεί παραπομπή προ της κοινοποίησης για μια μη δημοσιοποιημένη πράξη συγκέντρωσης.
62. Παρόλο που σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό συγκεντρώσεων, η Επιτροπή δέχεται το έντυπο RS σε οποιαδήποτε επίσημη κοινοτική γλώσσα, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις που υποβάλλουν πληροφορίες οι οποίες πρόκειται να διαβιβασθούν στο δίκτυο προτρέπονται να χρησιμοποιούν γλώσσα η οποία είναι κατανοητή από όλους εκείνους στους οποίους απευθύνονται οι πληροφορίες. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η εξέταση των εν λόγω αιτήσεων από τα κράτη μέλη. Επιπλέον, όσον αφορά τις αιτήσεις παραπομπής προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, τα αιτούντα μέρη προτρέπονται να επισυνάψουν αντίγραφο της αίτησής τους στη γλώσσα ή στις γλώσσες του κράτους μέλους ή των κρατών μελών προς τα οποία ζητείται η παραπομπή.
63. Πέραν των νομικών προϋποθέσεων που ορίζονται στο έντυπο RS, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι προετοιμασμένες να υποβάλουν πρόσθετες πληροφορίες, εάν τους ζητηθούν και να συζητήσουν τα θέματα με την Επιτροπή και τις ΕΑΑ κατά τρόπο ειλικρινή και ανοικτό, ώστε να δοθεί στις τελευταίες η δυνατότητα να εξακριβώσουν εάν η εν λόγω συγκέντρωση πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο παραπομπής.
64. Οι ανεπίσημες επαφές μεταξύ των συγχωνευομένων μερών που σχεδιάζουν την κατάθεση αίτησης για προ της κοινοποίησης παραπομπή, αφενός, και της Επιτροπής ή και των αρχών των κρατών μελών αφετέρου, ενθαρρύνονται ακόμη και μετά την υποβολή του εντύπου RS. Η Επιτροπή είναι αποφασισμένη να παρέχει έγκαιρα ανεπίσημες οδηγίες στις επιχειρήσεις που επιθυμούν να χρησιμοποιούν το σύστημα παραπομπών προ της κοινοποίησης βάσει του άρθρου 4, παράγραφοι 4 και 5 του κανονισμού συγκεντρώσεων⁽⁵¹⁾.

3. Συγκεντρώσεις επιλέξιμες για παραπομπή

65. Μόνο οι συγκεντρώσεις κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού συγκεντρώσεων είναι επιλέξιμες για παραπομπή σύμφωνα με τα άρθρα 4, παράγραφος 5 το άρθρο 22. Μόνο συγκεντρώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο των σχετικών εθνικών διατάξεων για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων είναι επιλέξιμες για παραπομπή σύμφωνα με τα άρθρα 4, παράγραφος 4 και 9⁽⁵²⁾.
66. Οι αιτήσεις για παραπομπή προ της κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφοι 4 και 5 του κανονισμού συγκεντρώσεων πρέπει να αφορούν συγκεντρώσεις τα σχέδια των οποίων είναι αρκετά συγκεκριμένα. Ως προς αυτό, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον καλόπιστη πρόθεση για συγχώνευση ή, σε περίπτωση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς, να έχουν τουλάχιστον ανακοινώσει δημόσια την πρόθεσή τους να προβούν σε τέτοια προσφορά εξαγοράς⁽⁵³⁾.

4. Η έννοια του όρου 'πριν από την κοινοποίηση' του άρθρου 4, παράγραφοι 4 και 5

67. Το άρθρο 4, παράγραφοι 4 και 5, εφαρμόζεται μόνο στο προ της κοινοποίησης στάδιο.

⁽⁵⁰⁾ Βλ. σημείο 16 της αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού συγκεντρώσεων.

⁽⁵¹⁾ Η αίτηση παρέκλισης από την αναστολή της πραγματοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3 του κανονισμού συγκεντρώσεων κατά κανόνα δεν συμβιβάζεται με την πρόθεση υποβολής αίτησης για παραπομπή προ της κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 4.

⁽⁵²⁾ Αντίθετα, η αναφορά του άρθρου 21, παράγραφος 3 και του άρθρου 22, παράγραφος 3 στην «εθνική νομοθεσία ανταγωνισμού» πρέπει να νοείται ως αναφορά σε όλες τις πτυχές της εθνικής νομοθεσίας ανταγωνισμού.

⁽⁵³⁾ Βλ. σημείο 34 της αιτιολογικής σκέψης και άρθρο 4, παράγραφος 1 του κανονισμού συγκεντρώσεων.

68. Το άρθρο 4, παράγραφος 4 ορίζει ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλουν αίτηση παραπομπής μέσω αιτιολογημένης αναφοράς (έντυπο RS), «πριν από την κοινοποίηση μιας συγκέντρωσης κατά την έννοια της παραγράφου 1». Αυτό σημαίνει ότι η αίτηση μπορεί να υποβληθεί μόνο εφόσον δεν έχει υποβληθεί επίσημα κανένα έντυπο CO σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1.
69. Ομοίως, το άρθρο 4, παράγραφος 5 ορίζει ότι η αίτηση μπορεί να υποβληθεί «πριν από οποιαδήποτε κοινοποίησή της στις αρμόδιες [εθνικές] αρχές». Αυτό σημαίνει ότι για να έχει εφαρμογή η διάταξη αυτή, δεν πρέπει να έχει κοινοποιηθεί επίσημα η συγκέντρωση σε οποιαδήποτε αρχή κράτους μέλους. Ακόμη και μία κοινοποίηση οπουδήποτε στην Κοινότητα αποκλείει την εκ μέρους των συμμετεχουσών επιχειρήσεων ενεργοποίηση του μηχανισμού του άρθρου 4, παράγραφος 5. Κατά την άποψη της Επιτροπής, δεν θα πρέπει να επιβάλλεται καμία κύρωση για μη κοινοποίηση πράξης σε εθνικό επίπεδο, εφόσον εκκρεμεί αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5.

5. Η έννοια του όρου «συγκέντρωση η οποία υπόκειται σε έλεγχο σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού» και του όρου «αρμόδιο κράτος μέλος» του άρθρου 4, παράγραφος 5

70. Το άρθρο 4, παράγραφος 5 παρέχει τη δυνατότητα στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να ζητήσουν παραπομπή προ της κοινοποίησης, για μια συγκέντρωση που δεν έχει κοινοτική διάσταση και η οποία «υπόκειται σε έλεγχο σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία τριών τουλάχιστον κρατών μελών».
71. Η έκφραση «υπόκειται σε έλεγχο» θα πρέπει να ερμηνεύεται με την έννοια ότι η συγκέντρωση εμπίπτει στη δικαιοδοσία κράτους μέλους σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων. Δεν είναι ανάγκη να προβλέπεται υποχρεωτική κοινοποίηση, δηλαδή δεν είναι απαραίτητο η συγκέντρωση να είναι «κοινοποιήσιμη» κατά την εθνική νομοθεσία.⁽⁵⁴⁾
72. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5 τρίτο και τέταρτο εδάφιο, εφόσον τουλάχιστον ένα κράτος μέλος «αρμόδιο για την εξέταση της συγκέντρωσης δυνάμει της εθνικής του νομοθεσίας» έχει εκφράσει τη διαφωνία του με την παραπομπή, η υπόθεση δεν παραπέμπεται. «Αρμόδιο» είναι το κράτος μέλος στο οποίο υπόκειται σε έλεγχο η συγκέντρωση και το οποίο ως εκ τούτου έχει εξουσία να την εξετάσει σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία περί ανταγωνισμού.
73. Αντίγραφο του εντύπου RS λαμβάνουν όλα τα κράτη μέλη, και όχι μόνο εκείνα που είναι αρμόδια για την εξέταση της υπόθεσης. Ωστόσο, στο πλαίσιο του άρθρου 4, παράγραφος 5 τρίτο και τέταρτο εδάφιο, λαμβάνονται υπόψη μόνο τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για την εξέταση της υπόθεσης. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5 τρίτο εδάφιο, τα «αρμόδια» κράτη μέλη έχουν 15 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία που λαμβάνουν το έντυπο RS για να εκφράσουν τη συμφωνία ή τη διαφωνία τους με την παραπομπή. Εάν συμφωνούν όλα, η υπόθεση τεκμαίρεται ότι αποκτά κοινοτική διάσταση σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5 πέμπτο εδάφιο. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5 τέταρτο εδάφιο, αντίθετα, ακόμη και αν μόνο ένα «αρμόδιο» κράτος μέλος διαφωνεί, δεν γίνεται παραπομπή από κανένα κράτος μέλος.
74. Στο πλαίσιο του παραπάνω μηχανισμού, είναι κρίσιμο για την ορθή εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 5 να προσδιορίζονται σωστά όλα τα κράτη μέλη όπου υπόκειται σε έλεγχο η υπόθεση βάσει της εθνικής νομοθεσίας ανταγωνισμού και που είναι ως εκ τούτου αρμόδια να εξετάσουν την υπόθεση βάσει αυτής της νομοθεσίας. Στο έντυπο RS επομένως ζητείται από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να υποβάλουν επαρκείς πληροφορίες ώστε να είναι σε θέση όλα τα κράτη μέλη να διαπιστώσουν κατά πόσον είναι αρμόδια για την εξέταση της συγκέντρωσης σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία περί ανταγωνισμού.

⁽⁵⁴⁾ Ακόμη και όταν η κοινοποίηση είναι από τον νόμο προαιρετική, στην πράξη τα μέρη μπορεί να επιθυμούν ή να αναμένεται να υποβάλουν κοινοποίηση.

75. Στις περιπτώσεις που το έντυπο RS έχει συμπληρωθεί σωστά, δεν θα υπάρχουν δυσχέρειες. Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα έχουν προσδιορίσει σωστά όλα τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για την εξέταση της υπόθεσης. Ωστόσο, σε περιπτώσεις που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις δεν έχουν συμπληρώσει σωστά το έντυπο RS ή που υπάρχει πραγματική διαφωνία ως προς το ποια κράτη μέλη είναι αρμόδια για την εξέταση της υπόθεσης, μπορεί να προκύψουν δυσχέρειες.
- Εντός της προθεσμίας των 15 εργάσιμων ημερών που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 5 τρίτο εδάφιο, ένα κράτος μέλος που δεν προσδιορίζεται ως αρμόδιο στο έντυπο RS μπορεί να ενημερώσει την Επιτροπή ότι είναι αρμόδιο και μπορεί, όπως οποιοδήποτε άλλο αρμόδιο κράτος μέλος, να εκφράσει τη συμφωνία του ή τη διαφωνία με την παραπομπή.
 - Ομοίως, μέσα στην προθεσμία των 15 εργάσιμων ημερών που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 5 τρίτο εδάφιο, το κράτος μέλος που έχει προσδιοριστεί ως «αρμόδιο» στο έντυπο RS μπορεί να ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν είναι «αρμόδιο». Στην περίπτωση αυτή, το εν λόγω κράτος μέλος δεν θα ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο του άρθρου 4, παράγραφος 5.
76. Εφόσον λήξει η προθεσμία των 15 εργάσιμων ημερών χωρίς να έχει εκφραστεί οποιαδήποτε διαφωνία, η παραπομπή θεωρείται έγκυρη. Έτσι εξασφαλίζεται και η εγκυρότητα των αποφάσεων της Επιτροπής που λαμβάνονται βάσει των άρθρων 6 ή 8 του κανονισμού συγκεντρώσεων κατόπιν παραπομπής του άρθρου 4, παράγραφος 5.
77. Αυτό ωστόσο δεν σημαίνει ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις μπορούν να εκμεταλλευθούν καταχρηστικά το σύστημα υποβάλλοντας, από αμέλεια ή από πρόθεση, εσφαλμένες πληροφορίες στο έντυπο RS, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα ελέγχου της συγκέντρωσης στα κράτη μέλη. Όπως προαναφέρθηκε στο σημείο 60, η Επιτροπή μπορεί να λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση αυτών των καταστάσεων και για την αποτροπή των σχετικών παραβιάσεων της νομοθεσίας. Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα πρέπει επίσης να γνωρίζουν ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, εφόσον έχει γίνει παραπομπή με βάση εσφαλμένες ή ελλιπείς πληροφορίες, το κράτος μέλος που θεωρεί ότι ήταν αρμόδιο να εξετάσει την υπόθεση, αλλά δεν είχε την ευκαιρία να ματαιώσει την παραπομπή λόγω της υποβολής εσφαλμένων πληροφοριών, μπορεί να ζητήσει παραπομπή μετά την κοινοποίηση.

6. Κοινοποίηση και δημοσίευση των αποφάσεων

78. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 4, τέταρτο εδάφιο, παράγραφος 5, τέταρτο εδάφιο, το άρθρο 9, παράγραφος 1 και το άρθρο 22, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να ενημερώνει τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ή πρόσωπα και όλα τα κράτη μέλη για κάθε απόφαση που λαμβάνει σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές όσον αφορά την παραπομπή της συγκέντρωσης.
79. Η ενημέρωση γίνεται με επιστολή που απευθύνεται στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις (ή, για τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1 ή το άρθρο 23, παράγραφος 3, με επιστολή που απευθύνεται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος). Όλα τα κράτη μέλη λαμβάνουν αντίγραφο της επιστολής αυτής.
80. Δεν απαιτείται οι εν λόγω αποφάσεις να δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽⁵⁵⁾. Τους Η Επιτροπή, ωστόσο δίνει την ενδεδειγμένη δημοσιότητα στις αποφάσεις αυτές στον δικτυακό τόπο της ΓΔ Ανταγωνισμού, τηρουμένων των περί την εμπιστευτικότητα απαιτήσεων.

7. Άρθρο 9, παράγραφος 6

81. Το άρθρο 9, παράγραφος 6 προβλέπει ότι, εφόσον η Επιτροπή παραπέμπει σε κράτος μέλος μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 4 ή το άρθρο 9, παράγραφος 3, η οικεία ΕΑΑ πρέπει να εξετάσει την υπόθεση «χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση». Ως εκ τούτου, η αρμόδια οικεία αρχή πρέπει να εξετάζει όσο το δυνατόν ταχύτερα την υπόθεση βάσει της εθνικής της νομοθεσίας.

⁽⁵⁵⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 20 του ΚΣΕΚ αυτό επιβάλλεται μόνο για τις αποφάσεις που λαμβάνονται βάσει του άρθρου 8, παράγραφοι 1 έως 6, και των άρθρων 14 και 15.

82. Επιπλέον, το άρθρο 9, παράγραφος 6 προβλέπει ότι η αρμόδια εθνική αρχή θα πρέπει, μέσα σε 45 εργάσιμες ημέρες μετά την παραπομπή της υπόθεσης από την Επιτροπή ή μετά την υποβολή κοινοποίησης σε εθνικό επίπεδο, εφόσον αυτή απαιτείται, να ενημερώσει τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις για τα αποτελέσματα της «προκαταρκτικής αξιολόγησης σχετικά με τον ανταγωνισμό» και τα «περαιτέρω μέτρα» που προτείνει ενδεχομένως να ληφθούν. Συνεπώς, μέσα σε 45 εργάσιμες ημέρες από την παραπομπή ή την κοινοποίηση, τα συγχωνευόμενα μέρη θα πρέπει να διαθέτουν επαρκείς πληροφορίες που θα τους επιτρέψουν να κατανοήσουν τη φύση τυχόν προβλημάτων ανταγωνισμού που εντοπίζει ενδεχομένως εκ πρώτης όψεως η αρχή και να ενημερωθούν για την πιθανή έκταση και διάρκεια της έρευνας. Το οικείο κράτος μέλος δεν μπορεί να αναστείλει την προθεσμία αυτή παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον δεν του έχουν δοθεί οι αναγκαίες πληροφορίες από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής του νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.

IV. ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

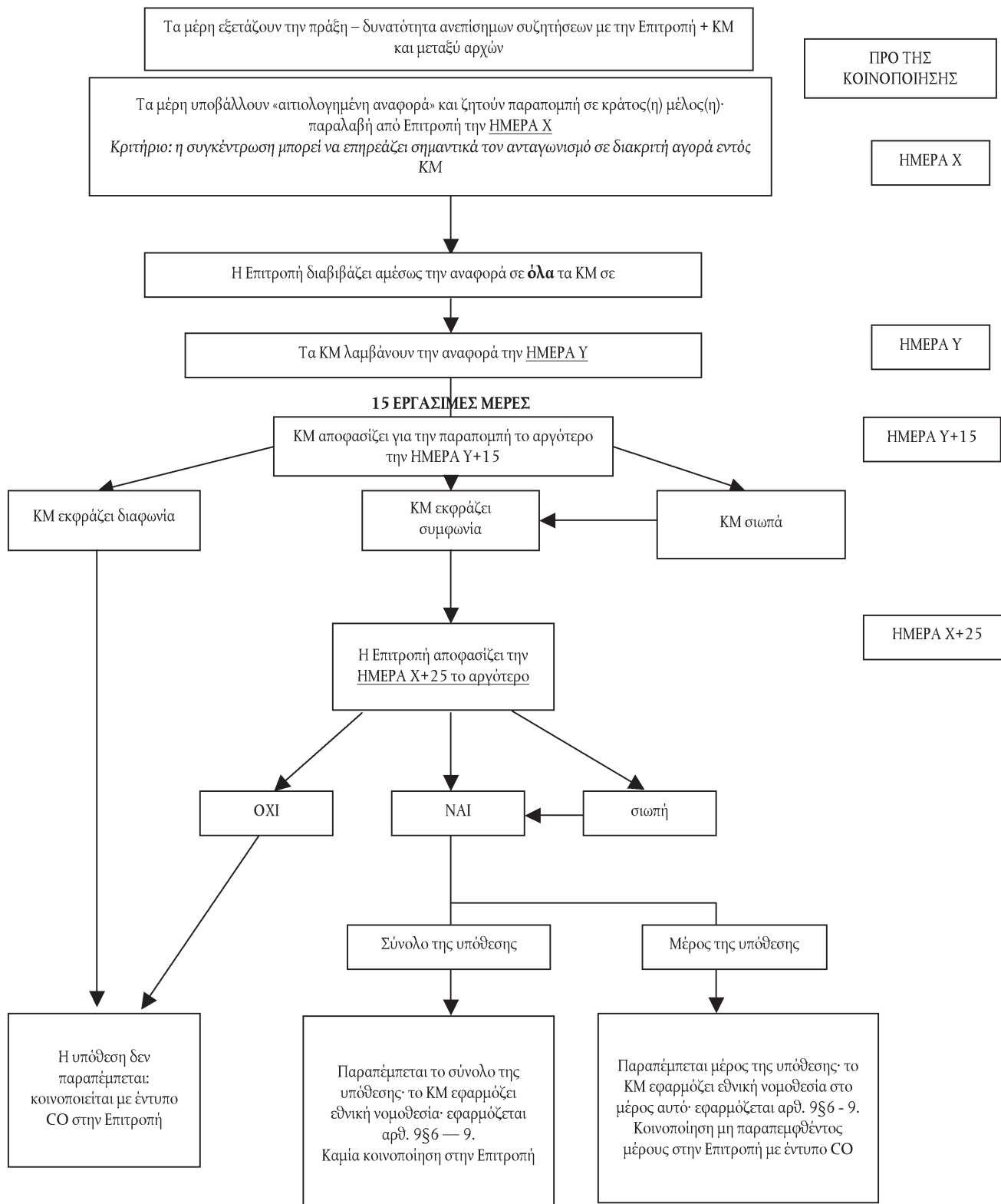
83. Η παρούσα ανακοίνωση θα επανεξετάζεται περιοδικά, ιδίως μετά από τυχόν αναθεώρηση των διατάξεων του κανονισμού συγκεντρώσεων που αφορούν την παραπομπή. Θα πρέπει να επισημανθεί σχετικά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 6 του κανονισμού συγκεντρώσεων, η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων για την προ της κοινοποίησης παραπομπή (άρθρο 4, παράγραφοι 4 και 5) το αργότερο μέχρι την 1η Ιουλίου 2009.
84. Η παρούσα ανακοίνωση δεν προδικάζει την ερμηνεία των εφαρμοστέων διατάξεων της συνθήκης και των σχετικών κανονισμών από το Πρωτοδικείο και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

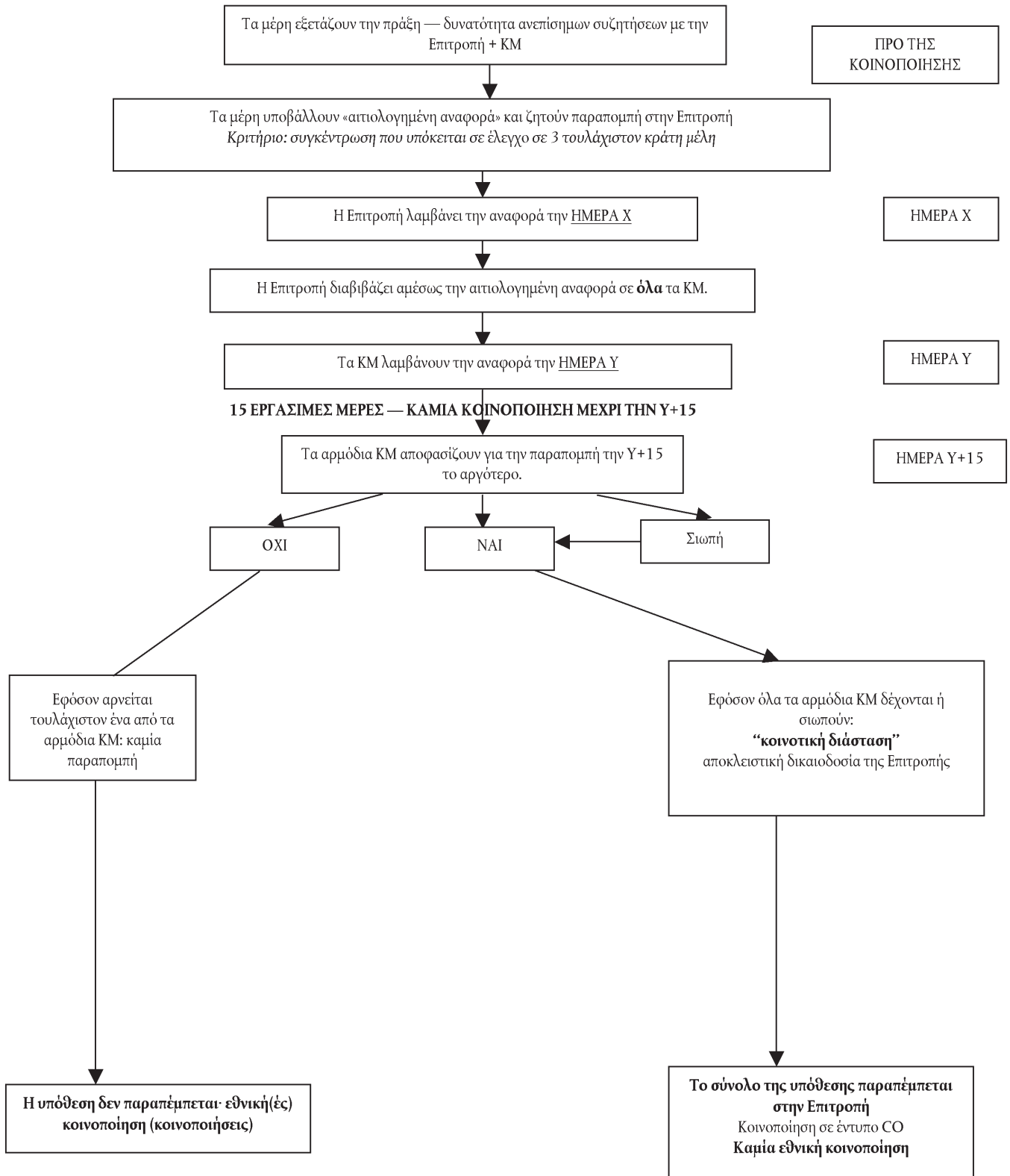
Άρθρο 4§4

Συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση



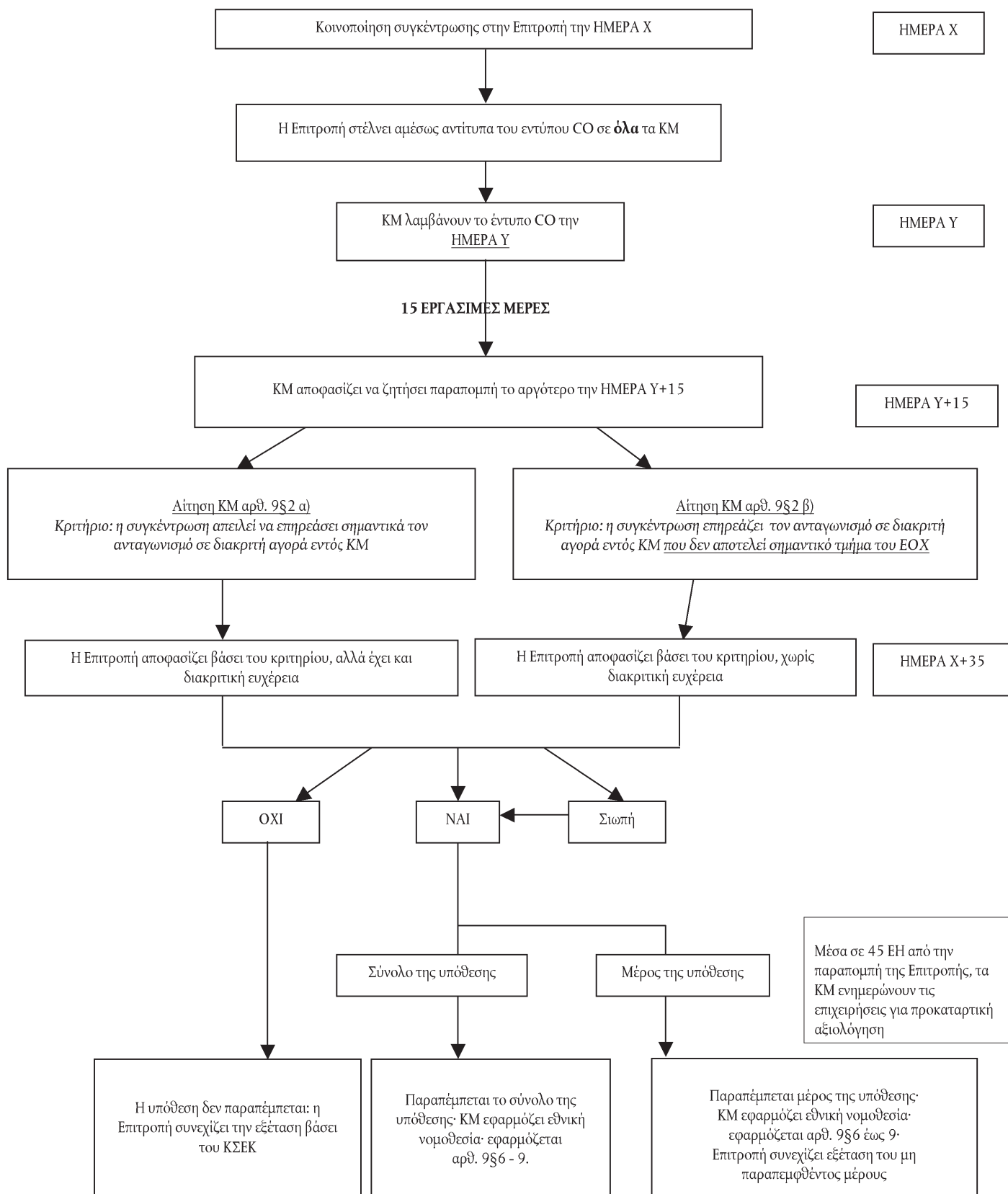
Άρθρο 4§5

Συγκέντρωση χωρίς κοινοτική διάσταση με δυνατότητα εξέτασης σε τρία τουλάχιστον ΚΜ βάσει της εθνικής νομοθεσίας



Άρθρο 9

Συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση



Άρθρο 22

Συγκέντρωση χωρίς κοινοτική διάσταση

